

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana 31. avgusta 1939.

Štev. 35 (515)

Danes tebi, jutri meni.

Slovenski rek,
prirejen za sedanjí čas

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 14/III. Poštini predal št. 345. Telefon št. 33-32. Račun poštne hran. v Ljubljani št. 15.393. Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 dni znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno. — Naročnina je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostopna petna vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. — Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek prvo leto posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

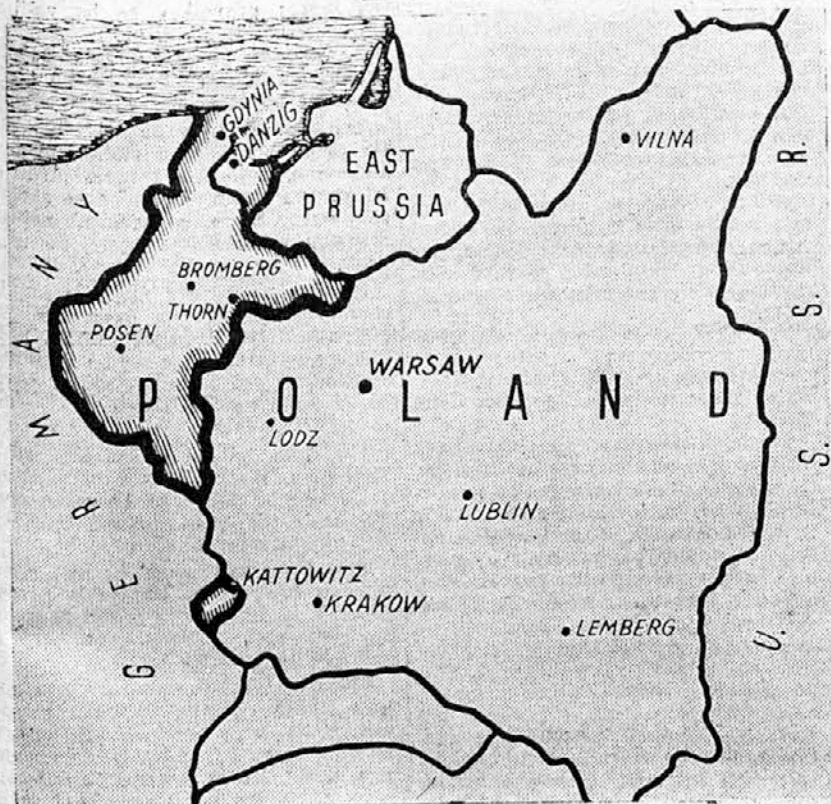
Danes:

SSSR in Nemčija

(Gl. str. 10)

Možnost sprave med Anglijo in Nemčijo?

Nemško-ruski pakt je pospešil razvoj krize. — Na Daljnem Vzhodu se položaj bistri. — Anglija predlaga Nemčiji sprejemljiv kompromis?

V Ljubljani, 9. avgusta

Pakt med Nemčijo in Rusijo je pospešil razvoj evropske politične krize in pritiiral napetost že zdaj do vrhunca, čeprav še nismo v septembru. Iz te okoliščine bi se upali sklepati, da so prišle vmes nekatere nepričakovane stvari. Kajti če se ravnamo po logiki dogodkov in lanskih izkušnjah, si ne moremo misliti, da bi bila od-poved tannenberške proslave in tradicionalnega nürnberškega kongresa že od vsega začetka na režiserjevem sporedu.

Kakšne so bile te nepričakovane stvari, je na tem mestu težko razpravljati. Ljudje, ki prihajajo iz tujine, pripovedujejo to in ono. Takšne vesti je posebno v sedanjih razburkanih časih težko kontrolirati, toda zrno resnice je vendarle v njih. Kdor ga zna izluščiti, bo pravilno sklepal iz vzrokov na učinek.

Iz vzrokov na učinek smo sklepali prejšnji teden, ko smo iskali ozadje nemško-ruskega nenapadnega pakta. Komentarji tujih listov so našo tezo potrdili in tudi najnovejši dogodki nam dajejo prav. Pokazali so namreč v jarki luči: 1. da moskovska vlada

K nemško-poljskemu sporu: Ozemlje znotraj črtkane meje označuje tisti del Poljske, ki je bil pred vojno nemški

ne zaupa zahodnim velesilam, in 2. da želi v morebitni novi vojni stati ob strani vsaj dotlej, dokler ne bi dozorela v odločitev. Nobene opore pa nimajo francoski in angleški listi za trditve, da je Rusija s sklenitvijo zveze z Nemčijo hotela skočiti Poljski v hrbet.

Kakor smo v prejšnji številki napovedali, se je japonska zunanja politika že začela obračati po vetru. Prva vidna žrtev moskovskega pakta je baron Hiranuma, predsednik japonske vlade, in ves njegov kabinet. Dosedanja japonska vlada je zidala svojo politiko na paktu proti kominterni, na zavezništvu z Nemčijo in na protibritanskem imperializmu na Daljnem Vzhodu. Takoj po podpisu moskovskega pakta je japonski berlinski poslanik ostro protestiral pri nemški vladi zoper preorientacijo nemške politike. Vidni dokazi japonskega razočaranja so bili tudi odsotnost japonskega poslanika pri moskovskem sprejemu v Ribbentropa, bratstvo med Japonci in Angleži in napadi na Nemce v Tientsinu. Vsemu temu se je danes pridružila še najvažnejša reakcija: baron Hiranuma je z vso vlado odstopil in prepustil mesto možem, ki niso nenaklonjeni sporazumu z Angleži.

Tako je rusko-nemški pakt že rodil prvo pozitivno posledico: s preobratom na Daljnem Vzhodu je namreč zrastle upanje v bližnjo likvidacijo vojne na Kitajskem. Sicer se je Japonska, kakor vse kaže, še bolj odvrnila od Rusije, toda nevarnost vojne med obema daljnovzhodnima velesilama s tem ni narasla; kajti dveletna vojna na Kitajskem je Japonce tako izčrpala, da lep čas ne bodo mogli misliti na napad na Ruse — posebno zato ne, ker si je Moskva z zavarovanjem hrbita v Evropi utrdila položaj v Sibiriji.

Druga posledica moskovskega pakta je preobrat v Španiji. General Franco je silno razočaran in španski listi že pišejo, da bo Španija v morebitni evropski vojni ostala strogo nevtralna. To pot skoraj nimamo vzroka, dvomiti o iskrenosti takšnih prerokb.

Učinki moskovskega pakta so torej dvojni: z vidika Rusije so docela drugačni kakor z berlinskega vidika.

Kakor smo že v uvodu rekli, je moskovski pakt pospešil razvoj evropske politične krize. Hitler je odpovedal proslavo tannenberške zmage nad Rusi in nürnberški kongres, dokončal mobilizacijo, uvedel živčne izkazni-

ce in stopil na plan s konkretno zahtevo: Gdansk in poljski koridor morata biti nemška.

Potek vseh dosedanjih kriz je pokazal, da fuhrer in njegov glavni svetovalec Ribbentrop temeljito poznata Angleže.

V trenutku ko to pišemo, še ne vemo, kaj bo Chamberlain odgovoril na Hitlerjevo zahtevo in kako bo fuhrer sprejel njegov odgovor. Slovenski pregovor pravi: Kar mačka rodi, miši lovi. Mislimo, da Chamberlain ne more iti iz svoje kože.

Toda ne glede na to, kako se bo prihodnje dni razvijal položaj, mislimo, da vojne še ne bo — razen če bi plaz sprožil docela nepričakovan slučajen incident.

Observer

ANGLEŠKI IN FRANCOSKI TISK

Kdor bi si rad v teh dneh ustvaril sliko, kako sodijo o moskovski gesti Francozi in Angleži — ne tisti, ki sebe in druge slepe, ampak resni ljudje — bo v tisku le težko našel priložnost za to. Da so n. pr. »Matin« (nekdan eden izmed največjih in najuglednejših francoskih listov), ali »Jour« ali »Action Française« in sl. s kolom udarili po Rusih, je za poznavalca francoskih časopisnih razmer samo po sebi razumljivo, saj resen bralec že leta in leta ne išče nepristranskih poročil v navedenih listih. A tudi drugi dnevniki, celo opozicijski, so polni enostranskih napadov na Moskvo in človek le s težavo izsleda kakšno hladno in stvarno analizo. Stvar je razumljiva: udarec je bil prehud, da ne bi bil zadel tudi v čustvo.

V skladu z narodnim značajem je tudi reakcija: Francozi, vročerkvni Romani, so mnogo bolj ogorčeni (in zato tudi krivičnejši) kakor hladni in stvarni Angleži — čeprav bi imeli v Londonu dosti večjo pravico, čutiti se

osleparjene, kakor v Parizu; kajti prvo violino v Moskvi so v imenu zahodnih velesil ves čas igrali Angleži. Odločilen pa utegne biti za različnost reakcije tudi še drug moment. Angleži se zavedajo, da niso nedolžni nad moskovskim neuspehom, in kot športno vzgojeni ljudje to tudi priznavajo, čeprav večidel le med vrsticami.

Citirali bomo dva, tri francoske in angleške liste, takšne, ki njih citati nekaj zaležejo.

V neodvisnem pariškem tedniku »Europe Nouvelle«, glasilu najuglednejšega francoskega publicista Pertinaxa, je napisal stalni zunanje-politični kronist lista med drugim tudi tole:

V trenutku ko tako ostro in po zaslugi obsojamo nizkotno iznevero Rusije, si ne moremo kaj, da ne bi opozorili na mnogoštevilne napake, ki sta jih zagrešili demokratični državi, posebno Velika Britanija in g. Chamberlain. Danes se zdi očitno, da bi bil pakt o vzajemni pomoči že pred več tedni podpisan, če bi bila Velika Britanija pristala na poročila baltičskim državam. Sklicujmo se le na izjavo finskega zunanjega ministra Erkka, objavljeno v »Timesu« 21. avgusta. Minister je namreč izjavil častnikarjem, da čestita Veliki Britaniji zaradi njene miroljubne politike, posebno pa zato, ker ni hotela dati poročila Finski. Poudariti moram, je nadaljeval Erkko, da bi bila Velika Britanija, če bi bila pristala na poročila Finski, že zdavnaj lahko sklenila politični pakt z Rusijo. Anglija na ta predlog ni pristala, in to dokazuje dejstvo, da se v Moskvi niso mogli sporazumeti.

Če smemo verjeti g. Erku, nadaljuje »Europe Nouvelle«, je edino odklonilno stališče Velike Britanije glede poročila Finski preprečilo podpis angleško-sovjetskega pakta.

Londonski »Times«, list, ki ima v Srednji Evropi marsikaj na vesti, a uživa kljub padajoči nakladi in kopnečemu ugledu še zmerom slovesa lista, ki se Evropa nanj največ sklicuje, je pa 24. avgusta napisal tole: Anglija bi bila lahko sklenila politični dogovor s sovjeti, da ni imela ozirov(!) do malih držav. Brez tenkovestnosti(!) britanske in francoske vlade bi danes lahko imeli pakt z Moskvo.

Levičarski-liberalni londonski obzornik »New Statesman and Nation« je 26. avgusta napisal v uvodniku take stavke: Rusko-nemški pakt je neposredna posledica okoliščine, da Velika Britanija ni pristala na popolno anglo-sovjetsko zvezo, ko so nam po pošteno ponudili. Isti list ostro obsoja

Baron Hiranuma, predsednik japonske vlade, ki je moral po podpisu nemško-ruske pogodbe odstopiti

britansko zunanjo politiko: »Isti na kolena pred diktaturami 1. 1933. in potem 1935. in potem 1936. in potem 1937. in 1938.; pokopati Španijo in Češkoslovaško; odkloniti zvezo z Rusijo, zvezo, ki nam je dala edino možnost, da vsilimo Hitlerju vojno na dveh frontah, vojno, ki je ne bi nikoli začel — in potem prepustiti odločitev o vojni ali miru polkovniku Becku: ne, tako nebitne bedarije svet še ni videl.

Ze citirana »Europe Nouvelle« prinaša tudi tole reminiscenco:

Vse od aprila 1937. je naš takratni moskovski poslanik Coulondre hvalil v svojih poročilih veliko vrednost sovjetske vojske in sovjetske industrije. Staljna je slikal kot čistega oportuniste, ki mu je svetovna revolucija deseta briga. »Če Rusija ne bo zaupala zahodnim velesilam, se ne bo umaknila v izolacijo. Takrat se bo Nemčija obrnila do nje in Staljin se bo z njo sporazumel, ker si želi miru.« Naš poslanik, pravi list dalje, je trdil, da med Nemčijo in Rusijo ni nepremostljivega prepada. Po eni strani posega rajh v zasebno lastnino, po drugi se Rusija vrača k potrebnim oblikam socialnega življenja. Moskva odpravlja ločitev zakona in splav, se delno vrača k dediščini in opušta propagando brezbožništva. »In v tem razvoju v nasprotno smer«, je rekel že takrat Coulondre, »se bosta obe vladi nekoč srečali na isti točki.« Toda v Parizu, končuje list, nismo o tem premišljali, kakor bi bili morali.

Najnovejše

Chamberlainov govor na torkovi seji parlamenta je bil dostojen in odločen. Predsednik britanske vlade je vnovič slovesno potrdil, da bo Velika Britanija branila Poljsko. — V kritičnih časih so bile Chamberlainove besede vselej odločne, toda za presojo njih tehtnosti so odločilna dejanja.

Nemško-ruskega pakta Moskva še ni ratificirala. V Ameriki sklepajo, da hoče Rusija s tem zavlačenjem pomagati, da se omili mednarodna napetost.

V Varšavi trde, da je Nemčija izvedla splošno mobilizacijo.

Hitlerjev odgovor na Chamberlainov odgovor na nemško noto ta trenutek, ko to pišemo, še ni znan. Mislijo pa, da je zelo obširen in da se spuša v slednjo podrobnost.

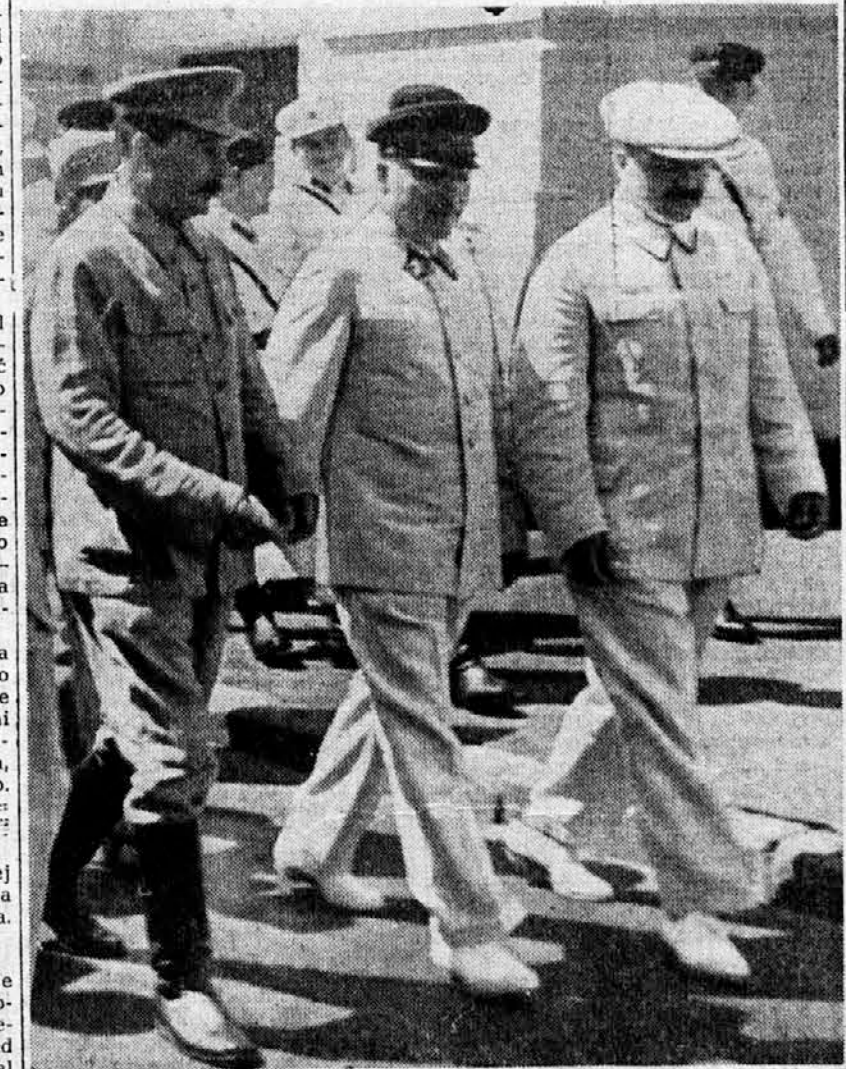
Nemško vojaštvo je zasedlo vso Slovaško. Pri tej priložnosti je izdal predsednik slovaške vlade monsignor Tiszo proglas na narod. V njem pravi, da so »Nemci prišli na slovaško državna tla zato, da bodo branili mlado slovaško državo pred poljskim ogrožanjem«. Proglas poziva Slovake, naj »pozdravijo nemške vojake kakor prijatelje«.

Nadaljevanje gl. 2. str. 1. stolpec spodaj

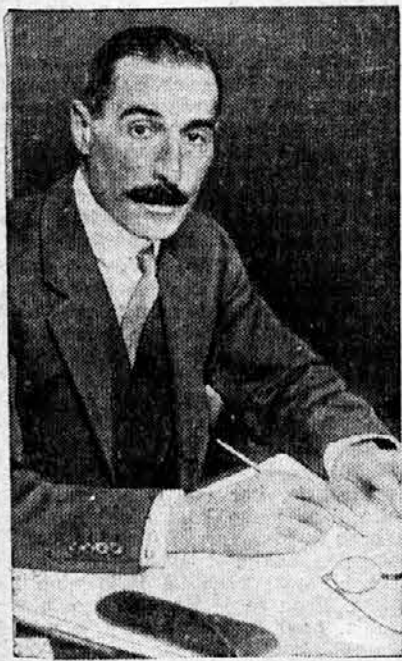
»Mein Kampf«

Staljin, Vorosilov in Molotov bi bila nakaznica na bodočo vojno. In rezultat te vojne bi bil konec Nemčije.

Hitler, »Mein Kampf« str. 749

K. s sklenitvi nemško-ruskega pakta: Staljin, Vorosilov in Molotov

Sir Neville Henderson, britanski poslanik v Berlinu, prenaša v teh kritičnih dneh pošto med Hitlerjem in Chamberlainom. Henderson je osební zaupnik britanskega premijera, toda kot diplomat ne uživa posebnega slovesa; očita mu med drugim, da »naš« ned glavne tvorce »Monakove«. V Berlin je prišel s poslaniške misije v Beogradu

Sporazum

Te dni sta predsednik vlade dr. Cvetković in predstavnik Hrvatov dr. Vladko Maček sklenila srbsko-hrvatski sporazum. S tem dogovorom, ki ga je vsa poštena Jugoslavija pozdravila od vsega srca, je končana razprtija med brati, so končani vsi spori, ki je zaradi njih bolehalo vse naše politično, kulturno in gospodarsko življenje od osvojenosti do danes.

Sleheri iskreni Jugoslovani mora to veliko državniško delo iskreno pozdraviti, mora se ga veseliti, kajti novi slojni Jugoslaviji se odpirajo vrata v novo in lepšo bodočnost.

S srbsko-hrvatskim sporazumom so končana torej vsa nasprotja, hkrati se pa odpira možnost za složno delo v blagor skupnosti, odpirajo se pa tudi možnosti za kar najširše svobodo in vseh poljih javnega življenja.

POTEK POGAJANJ

Vsej naši javnosti je znano, da je bilo vprašanje srbsko-hrvatskega sporazuma na dnevnem redu že več let. Veliko število naših politikov je na tem vprašanju delalo nekaj let, toda vprašanje srbsko-hrvatskega sporazuma je bilo težavno. Obstajalo je veliko vprašanj, zaradi katerih se hrvatski in srbski politiki niso mogli zediniti. Šele sedanjí predsednik vlade dr. Dragiša Cvetković, ki je 6. februarja t. l. postavil svojo vlado, z namenom, da uredi to vprašanje, je končno le dosegel sporazum na vsej črti. Na sporazumu, ki se nam zdi, da je prišel tako iznenada, skoraj bi rekli čez noč, so v zvezi temu delali že precej časa. Prvič sta se predsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Maček kot predstavnik Hrvatov sestala 2. aprila. Odtlej sta imela 18 sestankov ter sta o sporih vprašanih razpravljala 60 ur. Ti sestanki so bili po večini tajni, kajti bilo je precej ljudi, ki so nasprotovali sporazumu. Sestanki so trajali najmanj 15 minut in največ 7 ur. Razgovori so pa prišli večkrat na mrtvo točko in so večkrat napravlili vtis, da do sporazuma sploh ne bo prišlo.

VSEBINA SPORAZUMA

S srbsko-hrvatskim sporazumom je osnovana banovina Hrvatska. Obsega ozemlje savske in primorske banovine z okraji Dubrovnik, Šid, Ilok, Brčko, Gradačac, Derventa, Travnik in Fočnica. Po statistiki iz leta 1931. bo novo ustanovljena banovina Hrvatska štela 4.230.000 prebivalcev ali približno 28,6% vsega jugoslovanskega prebivalstva. Glede na ozemlje pa 26,6% vsega ozemlja. Nova banovina Hrvatska bo imela 75% katoličanov, 20% pravoslavnikov, 4% muslimanov, 0,5% evangeličanov in 0,5% židov.

V pristojnost banovine Hrvatske se prenesejo naslednji posli: kmetijstvo, trgovina in industrija, gozdovi in ruda, javna dela, socialna politika in ljudsko zdravje, telesna vzgoja, pravosodje, prosveta in notranja uprava. Država si pridržuje skrb za državno varnost, državna prometna sredstva, verske zadeve, mednarodnopravni promet, zunanjo trgovino in trgovino med banovinami, zakonodajo o merah in utežih, o zaščiti industrijske lastnine, o poslih zasebnega zavarovanja, mešično, čekovno, trgovinsko, konkurzno, obligacijsko, pomorsko in avtorsko pravo. Določevanje z zakonom osnovnih načel prosvetne politike ter osnovnih načel za lokalno samoupravo. Prav tako si država pridržuje splošna načela delavskega prava in delavskega zavarovanja ter splošno načelo vodnega prava.

OBLAST V BANOVINI HRVATSKI

Banovini se bodo zagotovila potrebna finančna sredstva za njeno uspešno poslovanje. Katere davščine pripadajo banovini se določijo s posebno uredbo. Če se prenesejo državni posli na banovino, se morajo prenesti na banovino tudi odgovarjajoči krediti iz državnega proračuna. Katere davščine pripadajo banovini, se uredi s posebno uredbo. Prav tako tudi razdelitev državnih fondov, premoženja in dolgov.

Zakonodajna oblast o zadevah in pristojnosti banovine Hrvatske izvršuje kralj in sabor skupno. Upravno oblast izvršuje kralj po banu, sodno sodišča v banovini. Sodbe izreka v imenu kralja na podlagi zakonov.

Vsak pismeni čin vlade v zadevah banovine mora sopodpisati ban, ki manj tudi odgovarja.

Najnovejše

Nadaljevanje s 1. strani

Ker so Nemci zasedli slovaško-poljsko mejo, je poljska vlada odločno protestirala v Bratislavi in vpo-klivala novo vojaštvo pod orožje.

Francoska vlada je uvedla cenzuro vsega francoskega tiska. Takšni ukrepi so sicer na Francoskem običajni samo v vojnem času. Zaradi varčevanja ne sme noben francoski list tmeti več kot 6 strani.

Po Reuterjevem poročilu govore v Berlinu o možnosti splošnega pobotanja med Anglijo in Nemčijo. Nekateri listi se izprašujejo, kdo bo plačal račun za takšno spravo.

VOJNE NE BO!

Svet se bo prerodil, pravi neki astrolog in okultist

Beograd, avgusta.

Pretekle dni je beograjsko »Vreme« priobčilo razgovor svojega urednika z Dragotinom Djordjevićem, upokojen-
cem iz Niša. Djordjević že deset let proučuje okultne nauke in z velikim zanimanjem spremlja njihov napredek in prav tako razvoj znanjih svetovnih političnih dogodkov. Hkrati g. Djordjević natančno zasleduje delo ljudi, ki se bavijo z astrološkimi problemi. Njegove trditve ne temelje na dozdavnih domnevah, temveč na znanstveni podlagi. Da bi pomiril svet, ki se zmerom trepetja v strahu pred vojno, podaja resnico, ki jo je izvedel pri sto in sto ljudeh, ki študirajo vede, o katerih se preprostim ljudem niti ne sanja. Po beograjskem »Vremenu« posnemamo tole Djordjevićevo izjavo:

Že v prvih začetkih življenja na zemlji je postala astrologija področje največjih resnic. Astrologija je veda, ki je zahtevala in še danes zahteva vsesplošno izobrazbo. S propadom velike Aleksandrijske knjižnice je izgubila dosti dokazov in stare slave. Omenim naj samo, da je slavni zvezdoslovec Nostradamus črpal podatke za svoja nenačrtna odkritja o bodočih dogodkih iz Aleksandrijske knjižnice. Slavni vladarji, kakor je bil Napoleon, so se tako rekoč posluževali znanstvenih astroloških domnev. Tako se je na primer Napoleon zmerom posvetoval z astrologi o svojih bodočih dejanjih. To

delo pa še danes veliko narodnih voditeljev in si moremo uspeh njihovih dejanj razlagati samo z astrološkega stališča.

Ljudje so lahko mirni, pravi g. Djordjević. Evropa ne bo zašla v vojno. To ne trdim po svoji pameti, temveč se opiram na ugotovitve, ki so jih podali o sedanjosti in bodočnosti človeštva današnji najbolj znani astrologi. Najprej naj omenim poljskega jasnovida, inženirja Osojevskega. Ta govori v transu; po tem, kar je povedal doslej, moramo sklepati tole: v Nemčiji bo prišlo do gospodarskih trenj, zato bo nastal v Evropi mir. Med Italijo in Francijo bo vladala velika napetost, toda Anglija ju bo spravila. Anglija bo čuvala mir v Evropi vse leto 1939. Rooseveltov položaj se bo omajal, Japonska bo pa na Kitajskem čedalje bolj prodirala.

Zaradi ukrajinskega vprašanja bo prišlo v Evropi do vojnega gibanja, a Ukrajina ne bo postala samostojna. Zidje bodo ustanovili po strašnem preganjanju samostojno državo v Rusiji. Glede Rusije je pa pričakovati velikih sprememb. Dva vladarja se bosta poslovala s tega sveta. Po mnenju čeških astrologov bo Evropa sicer do zob oborožena, vendar do vojne ne bo prišlo. Kritični dnevi leta 1939. so 17. junij, 17. september in 17. december. Socialnih trenj bo zelo veliko. V nekatere evropskih državah bodo nastale

hude notranje težkoče. Na Francoskem bodo močni potresi; Francozi bodo ustanovili novo socialno zakonodajo. Pogodbe ne bodo veljale in ljudje bodo živeli v vojni psihozi. Politične metode bodo bolj enostavne, parlamenti bodo sklepali z večjo odgovornostjo in pod nadzorstvom, če jih sploh ne bodo odpravili.

Astrolog Kernez pravi, da se bo človeška zgodovina v temeljih spremenila. Po letu 1940. bo na svetu nastalo srečnejše življenje. Tega leta bodo ukinili tudi zlato valuto. Neki važni italijanski osebnosti preti samomor, na Japonskem bo pa prišlo do notranjih sprememb.

Gospa Rogaljeva, znana francoska prerokovalka prerokuje, da se bo leto položaj zostril do vrhunca, vendar vojne ne bo, ker bo neki genialen človek rešil Evropo. Pomirjenje Evrope bo trajalo pet let do 1944. leta, potem bo pa zavladal večni svetovni mir. Ljudje bodo pomirjeni, živahni, hladnokrvni in stara mora ne bo več mučila narodov in posameznikov. Nastopila bo nova doba brez socialne bede, brez nezaposlenosti, brez lakote, brez zločinov.

Kakor vidimo, je gospa Rogaljeva zelo optimistična z ozirom na bodoči razvoj evropskih dogodkov. Tudi vse napovedi g. Djordjevića so tako optimistične, da jim človek kar verjeti ne more.

Politični teden

Na konferenci sedmih severnih držav v Bruslju so zastopniki pooblastili belgijskega kralja Leopolda, naj poslednjič apelira na narodne voditelje, da bi svoje spore mirno rešili in preprečili propad evropske civilizacije in svetovnega gospodarstva. Izjavil je, da v zdanjem razmerju ni mogoče normalno sodelovanje med narodi. — **Molotov je angleškemu in francoskemu poslaniku v Moskvi izjavil**, da je nenapadalni pakt z Nemčijo nov element miru; njegov namen je le utrditi mir v Evropi. — **Angleška vlada** je dobila diktatorska pooblastila za vse ukrepe, ki bi bili potrebni v primeru resnega političnega zapletanja. — **Angleški berlinski poslanik Henderson** je odpoštoval v Berchtsgaden in kanclerju Hitlerju in mu izročil posebno Chamberlainovo poslanico, v kateri Anglija Hitlerja opozarja, da ima proste roke za vse potrebne ukrepe. — **Chamberlain** je v spodnji zbornici izjavil, da odločitev o miru in vojni ni več v angleških in francoskih rokah. Poudaril je, da bosta izpolnili vse obveznosti do Poljske. Anglija upa, da bo zmagal zdrav razum, tisti, ki imajo v rokah odločitev, imajo v rokah usodo milijonov ljudi. — **Ameriški rimski poslanik** je izročil italijanskemu kralju poslanico predsednika Roosevelta, ki v njej apelira na njegovo osebno intervencijo, da se prepreči vojna. Amerika se bo pridružila slehernemu italijanskemu predlogu za mirno rešitev konflikta. — **Gdanski senat** je imenoval vodjo gdanskih narodnih socialistov Forsterja za poglavarja svobodnega mesta Gdanska. S tem je postal pokrajinski vodja prvi državni poglavar. — **Pakta proti kominterni** ni več. Japonska je odstopila in hkrati protestirala v Berlinu proti nenapadalnemu paktu, češ da njegova četrti točka nasprotuje paktu proti kominterni. — **Nemški turški poslanik** von Papen se trudi, da bi pridobil Turčijo za nevtralnost. — **Turčija** je pa izjavila, da ostane zvesta Angliji in Franciji. — **Predsednik francoske vlade Daladier** je imel po radiu govor, ki je v njem apeliral na razum za ohranitev miru. Poudarja pa, da se bo znala Francija braniti in izpolniti svoje obveznosti, če bo ves napor za ohranitev miru zamen. — **Ameriški prezident Roosevelt** je poslal Hitlerju in Mosckemu enaki poslanici, kjer jima ponuja svoje posredovanje za mirno ureditev spora. Pred vsem jima predlaga neposredna pogajanja. Mosckici je njegov predlog sprejel, zato je Roosevelt poslal Hitlerju ponovno poslanico in ga prosil, naj tudi on privoli v mirno ureditev. — **Protiangelske demonstracije** na Japonskem so popolnoma prenehale. Ves japonski tisk je pa ogorčen nad nemško politiko in zahteva popolno samostojnost japonske zunanje politike. — **Mussolini** si slej ko prej na vso moč prizadeva, da prepreči evropsko katastrofo. Neprestano je v stikih s kanclerjem Hitlerjem. — **Neutrálne države** mobilizirajo. Holandska, Belgija in Švica zbirajo na mejah vojaštvo in so v stalni pripravljenosti. Belgijski kralj Leopold je dobil diktatorska pooblastila.

škovce glave je izdelal profesor Ivan Sajevec.

Jubilejni kongres jugoslovanskega učiteljskega združenja se je začel 20. t. m. v Banjaluki. Kongresa se je udeležilo okrog 2000 učiteljev in učiteljic iz vse države. Na letni glavni skupščini so učitelji razpravljali o splošnem stanju našega osnovnega šolstva, o ljudski prosveti in o perečih učiteljskih vprašanih sploh. Kongresu je predsedoval g. Ivan Dimnik. Na skupščini so zastopali Nj. Vel. kralja, kraljevo vlado banško upravo in mnoge nacionalne organizacije posebni odposlanci. Kongres poteka brez vsakršnih političnih strankarskih spletk.

Naši in bolgarski učitelji so se sestali v Beogradu v dvorani »Slavjanskega društva«. Udeležilo se ga je 200 učiteljev in učiteljic; nadelo so si nalogo, da bodo delali za stanovsko in osebno zblizanje jugoslovanskih in bolgarskih prosvetnih delavcev. Prvi takšen korak bo gostovanje beograjskega učiteljskega pevskega društva v Bolgariji.

Odlični gost preživlja svoje počitnice v Mariboru. To je ataše pri bolgarskem poslanstvu v Beogradu g. Michael Georgijev. S predsednikom Jugoslovanske bolgarske lige prof. Sedivcu se je ogledal vse mariborske znamenitosti in hodi na izlete v bližnjo okolico. O velikem napredku v Mariboru se je zelo pohvalno izrazil.

168 angleških turistov se je pripeljalo s parnikom »Kraljica Marija« v Split. Ogledali so si Split in njegovo okolico, potlej so se pa odpeljali naprej proti Dubrovniku.

Novo kliniko za ženske bolezni bo dobil Beograd. Poslopje bo stalo blizu Karadjordjevega parka in so temelje že blagoslovili. Poboja za zgradbo nove ženske klinike je dala pred vsem Nj. Vel. kraljica Marija.

Sveže slive izvažajo v velikanskih množinah iz subotičnega in drventskega okraja na svetovna tržišča. Tako so v Prago odposlali pred kratkim 35 vagonov sliv. Izvozniki zelo hite prodajati slive, ker se boje, da bi zaradi velikih množin cena ne padla.

Slovenski rudarji iz Francije so prišli na obisk v domovino. 100 slovenskih rudarjev je prišlo iz Merlebacha, 60 pa iz Severne Francije. V domovini bodo ostali tri tedne. V francoskih rudnikih zaslužijo po 50 do 70 frankov za 8urni delavnik.

Moderno sadno sušilnico je postavila sadjarska podružnica v Braslovčah. Ker je letos mnogo sadja, predvsem sliv, si bodo ljudje za zimo pripravili poleg meze in žganja tudi suho sadje. Bližnja okolica Braslovč bo imela letos lepo priložnost za sušenje sliv in jabolk v novi sušilnici. Upajmo, da bo imel kmalu vsak večji kraj svojo sušilnico.

Jugoslovanski izseljenci v Buenos Airesu so proslavili 550letnico Vidovdanske bitke. Ob tej priložnosti so položili temeljni kamen za »Jugoslovanski dom«. V njem se bodo shajali naši izseljenci k različnim prireditvam in boredišče kulturnega in socialnega življenja.

DEKLIŠKI PENZIONAT

N
A
D
J
A

bo odprtjen 1. septembra. Konverzacija v tuji jeziki. Ljubljana, * Cesta v Rožno dolino št. 14 *

Gojenke bodo imele v penzionatu stanovanje, hrano, sodobno vzgojo in konverzacija v angleščini, francosčini in nemščini. Zahtevajte prospekte. Vsak turek in četrtke (izvzemši praznike) se gojenke od 10. do 11. dopoldne lahko vpišejo v zavod in osebno dobe vse zaželeno informacije

Od 2.—11. septembra

LJUBLJANSKI VELESEJEM

Velika kmetijska razstava

(semenogojstvo, zelenjad, sadje, cvetje, čebele in med, mleko in mlečni proizvodi, vino, koze, ovce, perutnina, kuni, golobi, ribe, gobe, zdravilna zelišča, kmetijski stroji). Gospodinska razstava, akvarij, industrija, obrt.

Lepo zabavišče - velik variete. Tekma harmonikarjev 10. septembra. Nagradno žrebanje - številna lepa darila za obiskovalce velesejma. Polovična voznina na železnici.

ga življenja naše kolonije v Argentiniji.

Kongres pravnikov se bo vršil v Rogški Slatini od 25. do 27. septembra. Zato je minister pravde dovolil pravnikom dopust od 22. IX. do 2. X., ki se ne bo zaračunal v letni odmor.

Tri tisoč dinarjev bo dobil tisti, ki bo prijel zloglasnega zločinca Djuro Rukavino, ki je pred tednom dni izvršil strašen zločin. Rukavina se skriva zdaj okrog Siska, pa ga kljub neprestanemu zasledovanju doslej še niso našli.

Sladkor pomešan z moko je kupila sladkorna tovarna na državnem posestvu v Belju. V Osijeku so pri pregledu ugotovili, da je med kristalnim sladkorjem pet odstotkov moke. Sladkor je češki, vendar oblasti menijo, da so dodali sladkorju moko naši trgovci.

Banjaluka bo dobila žačno zvezo z Zagrebom, Beogradom, Dubrovnikom, Sarajevom in Skopljem. To se bo zgodilo takoj, ko bodo razširili letališče na banjaškem polju.

45 kil težkega soma je ujel ribič Stjepan Husnjak iz Kapele v Dravi. Husnjak ga je komaj potegnil iz vode, ker ga je ujel s trumom. Soma je prodajal po 10 dinarjev kilo.

35krat so oženili cigani svojega rojaka Dušana Jovanovića. Sam pripoveduje, da so ga prvič oženili, ko mu je bilo osem let. Zdaj je Jovanović star 40 let. Ko se je iznebil svoje žene, se je poslovil od svojih tovarišev, ki nprestanoma romajo po svetu in začel živeti kakor puščavnik. Svoj šolar je razpel zdaj v svojem rodnem kraju daleč proč od mačvanske vasi Stitara.

Dva dečka je rešil iz Donave, sam je pa utonil 30letni orožniški podnadrednik Postul Cvetković iz Velikega Gradišča. Ko je zapazil v Donavi dva dečka, ki sta se že potapljala, je skočil v vodo in ju potegnil bliže k bregu. Dečka sta se srečno rešila iz vode, Cvetkoviću je pa na lepem zmanjkalo dna in je utonil, ker ni znal plavati.

Svojega očeta sta ubila Zivojin in Zlatomir Granić iz banatske občine Jankovega mosta. Oče je zadnji čas zelo popaval in zapravljaval denar. Sinova je to tako bolelo, da sta očeta klicala na zagovor. Ko ju je pa oče hotel preprečiti, sta planila nanj in ga potolkla. Granić je umrl med prevozom v bolnišnico.

Dva mladeniča sta napadla sredi Osijekja 45letno Faniko Karusovo, blagajničarko zvočnega kina »Royale« v Osijeku. Ko se je ponoči vračala domov z vsem denarjem iz blagajne, sta skočila nanjo dva 18letna fantalini in ji iztrgala iz rok torbico. Orožniki so razbojnika že prijeli.

»Zveza kmečkih fantov in deklet« z Gorenjske je imela preteklo nedeljo velik praznik. Gorenjska kmečka mladina se je zbrala ob Bohinjskem jezeru in manifestirala svojo nacionalno državno in stanovsko zavest. V Bohinju je prispela tudi večja skupina bratov Čehov iz Daruvara v slikovitih narodnih nošah. Po govorih in navdušenih manifestacijah kmečkemu delu se je razvila velika kmečka veselica.

Obešil se je Franjo Vovšek, sreski podnačelnik v Braslovčah. Pokojnik je že dolgo bolehal na sre in neki usneni bolezni. Zadnji čas se je zdravil v Dubrovniku, kjer je tudi izvršil samomor. V poslovnih pismih je poudarjal, da ga je hudo trpljenje zaradi bolezni gnalo v smrt. Vovška so prepeljali iz Dubrovnika v Braslovče, kjer so ga položili k večnemu počitku.

Umrl je, ker mu je zdravnik odstranil iz glave konico noža, Andrej Bauer iz Petrovgrada. Pred leti se je stebel z nekim de'acvcm. Nasprotnik mu je zadal z nožem lažjo rano na glavi. Rana se je Bauerju kmalu začela, pred kratkim se mu je začela pa spet gnajiti. Zdravnik je ugotovil, da povzroča bolečine konica noža, ki je ostala v rani. Ko je pa pacientu konico odstranil, se je njegovo stanje poslabšalo in je umrl.

145 bajt so porušili delavci v Jagtagan Mali po ukazu beograjske občine. Umazane in nehygienične barake so stale skoraj sredi prestolnice in kazile njeno lice. Rušenju so se zlasti upirali stanovanjci. Na novem prostoru bodo zgradili nove palače in nove stanovaške hiše.

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

Spomenik bodo vzdali četniški pe-
eniku Radivoju-Peterlinu Petruški na
njegovi rojstni hiši v Kamniku. S tem
bodo četniki najlepše počastili epomin
svojega zvestega tovariša in bivšega
predsednika četniškega pododbora.
Spominsko ploščo z reliefom Petru-

Nove krožne poštne avtomobilske vožnje bodo uvedli s 1. septembrom na progi Ptuj—Slovenske gorice. Poštni avtobus bo vozil na tej progi dvakrat na dan. Avtobus bo imel ugodne zveze z vlakom in bo stala avtobusna voznina 70 par ob kilometra. Prebivalstvo Slovenskih goric je dolej zelo pogrešalo avtomobilsko zvezo s Ptujem in je novo uvedbo pozdravilo z velikim navdušenjem.

Ribe love na dnu morja z novim izumom ribiča Vinka Lepeša v Kaštelanski zalivi. V njegovi potapljaški napravi stoji lahko štirje ribiči in se spuste v morje. Kadar je okrog te naprave zbere velika množina rib, se avtomatično razpne posebna mreža in zajame ribe. Naprava je privezana na posebno pomožno ladjo z zračno sesalno in dinamo in za oskrbo z električno lučjo. Nov način ribolova se pa ne obnese, ker v zalivu ni mnogo rib.

Novo palačo borze dela so zgradili v Skoplju. V borzi je veliko delavsko zavetišče s 142 posteljami. Palača je stala 2 in pol milijona dinarjev. Svečano jo bodo otvorili sredi septembra.

Z globo 92.000 dinarjev so kaznovali finančne oblasti subotško občino, ker je brez dovoljenja kuhala premočno žganje. Hkrati so finančni organi zaplenili v občinskem vinogradu na Paliču okrog 600 litrov žganja.

Pod tramvaj je skočila 20letna Emila Račkijeva iz Sušice. Bila je v službi pri nekem zagrebškem kavarnarju. Ker jo je pa gospodar odpustil, je Račkijeva obupala in se vrgla pod tramvaj. Tramvaj ji je odrezal obe nogi in je nesrečnica zaradi velike izgube krvi kmalu umrla.

Uhelj je odgriznil Milentiju Mikiču iz Majče v ramskem okraju kmet Ljubomir Mikič. V gostilni sta se začela prepirati in je prišlo do pretepa. Ljubomir je bil močnejši. Skočil je na nasprotnika in mu odgriznil uhelj.

Starše, ki nameravajo šolati svoje otroke na trgovskih šolah, opozarjamo na enoletno državno priznano trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Ta šola pripravlja učence nke v enem šolskem letu za raznovrstne pisarniške službe v raznih gospodarskih podjetjih, pri trgovcih, odvetnikih, spedičjih, denarnih zavodih itd. Zavod je potrjen od ministrstva in ima pravico javnosti (rodbinska doklada, železniška karta). Izpričevalo velja tudi kot dovršena učna doba in dve leti pomočniške prakse v trgovski obrti. — To je največji in najmodernejši zavod te vrste v naši državi. Pišite po brezplačna šolska izvestja in nove prospekte s slikami. — Šolnina zelo zmerna. Toplo priporočamo ta naš prvi slovenski zavod. Vpisovanje vsak dan osebno ali pismeno.

Da je med sladak, vemo vsi. Vemo tudi, da ga nabirajo marljive čebelnice, s tem pa se ni rečeno, da vemo vse, kar obsega čebelarstvo. Slovenski čebelar že od nekdaj slovi po svojem umnem delu, ni pa dosegel še vsega, kar bi mogel tudi v naših ekornih razmerah. Pri nas je čebelarstvo sicer močno razširjeno in če je letina dobra, dobimo precej medu. Vendar se nam pa odpira še široko polje, na katerem bi lahko dosegli naši čebelarji še mnogo večje uspehe. Imamo še cele krajine, kjer ni skoraj nobenega ulnjaka. To velja zlasti za naše planinske kraje. Se z večjo vmeno bo treba iti na delo, da bomo dvignili čebelarstvo na ono višino, ki jo kot važen vir dohodkov našega kmetovalca zasluži. Ljubljanski velesejem se tega dobro zaveda in zato nam pokaže na svoji letošnji jesenski prireditvi poleg vzornega čebelnjaka v miniaturi vse, kar spada v čebelarsko stroko. Razstava bo zanimiva ne samo za čebelarje same, temveč tudi za vse tiste, ki radi jedo med v tej ali oni obliki. A teh ni malo!

Pozor, rejci malih živali! Na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra bo tudi razstava malih živali ter izdelkov in proizvodov njihove reje. Razstava bo zelo obširna, urejena pregledno in pod strokovnim vodstvom. To bo prva naša banovinska razstava malih živali, zato je razumljivo, da je zanimanje zanjo tako veliko. Razstavijo lahko zlasti organizirani rejci, dalje rejska središča, rejske ustanove, neorganizirani rejci ter razne tvrdke z aparati in pripomočki za rejo malih živali. Na razstavo poslano živali bodo ocenjene. Najboljše dobe denarne nagrade, diplome, kolajne in priznanja.

Zrtev tihotapstva je postal 42letni Ivan Majhenič, delavec iz Pekar pri Mariboru. Na tihotapski poti blizu Svečin pri Mariboru se ni hotel ustaviti na klice graničarjev in je bežal čez mejo. Tedaj so počili strel. Eden je zadel Majheniča v hrbet. Ranjenec je umrl že med prevozom v mariborsko bolnišnico.

Zastrupila se je na grobu svojega edinega Julijana Krämerja iz Novega Sada. Otrokova smrt jo je tako potrla, da si je vzela življenje. Odpešali so jo v bolnišnico, kjer se bori smrtjo.

Delavce bo začel sprejemati rudni Trepča v Južni Srbiji. Pred kratki se je rudniška uprava sprla z delavci, jih odpustila in ustavila obr. Zdaj bo pa menda začela najemati vo delavstvo. Zato delavske organizacije strogo opozarjajo delavce, da

vztrajajo pri svojih zahtevah, čeprav jim bodo ponujali delo.

37 okostnjakov so našli pri kopanju temeljev za novo cesto v vasi Klekovecu blizu Bregane. Trupla so ležala največ en meter globoko pod zemljo. Ker se tamkajšnji prebivalci ne vedo spominjati, da bi bilo na najdišču kdaj pokopališče, menijo, da so ti okostnjaki iz časa kmečke zarote; kajti prav čez te kraje je vodil Matija Gubec svojo vojsko.

Jugoslovanski večer so priredili jugoslovanski skavti v Darlingtonu na Angleškem. Njihove prireditve se je udeležilo veliko angleških odličnikov. Angležem so zlasti ugajale jugoslovanske specialitete kakor račnjici, čevapčiči in slivovka. V zahvalo je povabil lord Barnard naše skavte v svoj grad blizu Darlingtona in jih gostil pet dni.

250.000 dinarjev je poneveril Dragotin Gregurek, višji železniški uradnik iz Velike Kikinde. Pri pobiranju trošarine je v 13 mesecih oškodoval mesno občino za 250.000 dinarjev. S prislepjarjenim denarjem si je kupil lepo hišo, potlej je pa odšel na počitnice. Ko se je vrnil domov, ga je prijel policija. Gregurek je svoj greh takoj priznal.

Trije gobavci so pobegnili iz leproznega zavoda v Sarajevu. Gobavce iščejo vsepovsod, da bi preprečili širjenje tako nevarne nalezljive bolezni. Kajpak bo to iskanje prineslo banski upravi velike stroške.

Veliko železniško nesrečo je povzročil zloglasen vagonski tat Vid Tepež. V Borongaju je po vagonih pobiral železne predmete, pa mu je velik kos železa padel na progo. Zaradi tega železnega kosa je iztrgilo pet vagonov. Povzročeno škodo cenijo na pol milijona dinarjev.

Samo z magnetizmom in hipnozo se je zdravil pokojni 70letni železniški upokojenec Viljem Vanov iz Maribora. Bil je član sekta tako imenovanih »lorberjancev«. Čeprav je bil bolan, je po naročilu »medija« odklanjal hrano in vsako drugo zdravljenje razen magnetizma in hipnoze. Umrl je tako rekoč od gladi.

Maskirana roparja sta napadla 81letnega Jakoba Božnarja, posestnika od Sv. Ožbolta blizu Škofje Loke. Ko

steje 105 godbenikov. Bolgare so sprjeli predstavniki naše kraljeve garde z višjim kapelnikom Dragoljubom Zvanovičem na čelu. Gostje so se odpeljali na Avalo, pretekli četrtletskozi Ljubljano odpotovali v Italijo. Njihove koncerte v Rimu, Benetkah in Firenci bodo prenašale vse italijanske radijske postaje.

Huda avtomobilska nesreča se pripetila na mednarodni cesti blizu Novega Sada. S svojim avtomobilom sta trčila v velik nasproti vozeči avtomobil Stjevan Gjurovljevič, konješki major, in Blaž Puljevič, ravnatelj meščanske šole iz Subotice. Obe žili sta se zvrnili v obcestni jar. Dočim sta se oba omenjena potn ubila, sta vozač v drugem avtomobilu in njegova žena odnesla le nekaj žjih prask.

Slomskov dom bodo zgradili v trovčah pri Celju. Zato so ustane Petrovčani posebno zadruzo, ki zbira za novi dom prispevke sreditvami. Ministrstvo je dovolilo korist gradnje Slomškovega d efektno loterijo, kjer bo 300 dobi v vrednosti 129.000 dinarjev.

Meščansko šolo so dobili v Kamniku. Pri poskusnem vpisovanju s za prvi razred javilo zadostno št učencev. Prvi razred meščanske bo začasno v posloppu osnovne Vpisovanje v prvi razred bo od 13. septembra v pisarni osnovne v Kamniku.

Velike lovske strelske tekme se do vršile v Ljubljani 2. in 3. septembra. S temi tekmami skušajo h vzbuditi zanimanje za strelski šp ki ni važen samo za lovce, tem tudi za državno obrambo. Najbo strelec bo prejel kot prehodno dar krasno izdelano lovsko kupo, dari ljubljanskega župana dr. Jura Adličiča.

V ječi je umrl berač Likozar iz Mil v šenčurški občini. Zaradi požiga Umnikovega gospodarskega posloppa v Senčurju so ga odpeljali v ječo. Tukaj se je berač, bil je velik pijanec, šele iztrezil in se hotel sam soditi. To so mu pa preprečili. Pretekli petek ga je pa ječar našel mrtvega v celici. Zdravnik je ugotovil, da je Likozarja zadela kap, kar pa ni nič čudnega.

Šolsko naznanilo
Trgovski učni zavod
V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 2
VPISUJE
V SVOJ ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ S PRAVICO JAVNOSTI

redno vsak delavnik od 9.—12. in 3.—1/2 7. ure popoldne. Tečaj je organiziran kot redna enoletna trgovska šola in nudi svojim učencem vse ugodnosti, kot jih imajo učenci državnih trgovskih šol. Zavod se nahaja na Kongresnem trgu v bližini prostorih državne dvorazredne trgovske šole v centru mesta in ima prostorne najmodernejšee učilnice. Šolnina je zmerna in dostopna vsakomur. Zavod si je zavoljo svoje solidnosti in svojih učnih uspehov pridobil izvrsten sloves in je po svojih pedagoških metodah in prvovrstnih učnih močeh najmodernejši in najuglednejši zavod te vrste. — Vsa podrobna pojasnila daje vodstvo zavoda ustno ali pismeno. Telefon Dopisne trgovske šole 29-86.

se je ob pol dveh popoldne vračal iz Škofje Loke, sta skočila nanj in mu odvzela denarnico, srebrno uro in pa zlato verigico. Napadalka sta po napadu pobegnili v gozd. V denarnici je imel starček 300 dinarjev. Orožniki roparjev še niso izsledili.

S tujimi potnimi listi je hotelo čez Jesenice v tujino na delo 40 ljudi. Obmejna policija je pa sleparijo odkrila in išče sleparske agente, ki so prodajali tuje potne liste — kupili so jih od delavcev, ki so se vrnili iz Nemčije — po 400 do 1000 dinarjev. Delavej bodo sedel

nega, saj je nasilni berač pil zadnja leta samo gorilni špirit.

15 mesečni otročiček je preprečil požar. Spal je s svojim očetom 30 letnim ključavničarskim pomočnikom Aleksandrom Šofterjem iz Maribora v isti sobi. Ker je bil Šofter nekoliko vinjen, je po neprevidnosti odložil cigareto na posteljo in zaspal. Iz spanja ga je prebudil otrokov jok. Tedaj je zapazil, da se v sobi močno kadi. Hitro je odnesel otroka iz sobe in s pomočjo sosaanovalcev zadušil ogenj. Tako je otrokov jok rešil hišo pred požarom.

Prav tako je bil v Mariboru prestopati tudi v nemške vlake.

28. t. m. je Nemčija omejila potniški promet preko naših obmejnih postaj. Zato bodo do preklica vozili samo tile vlaki: Na progi Maribor-Graz bo še zmerom vozil dnevni par brzovlakov z odhodom iz Maribora ob 16.30 in prihodom v Maribor ob 13.18 in s prestopanjem v Mariboru. Nočni par brzovlakov od in do Maribora iz Nemčije ne vozi, in vozi nočni brzovlak samo med Mariborom in Trstom. Iz Maribora v Nemčijo bosta pa vozila še dva para potniških vlakov v vsaki smeri. Odhod iz Maribora ob 13. in ob 21.40 in prihod v Maribor ob 8.2 in 21.37. Med Mariborom in St. Iljem ostanejo v prometu vsi potniški vlaki, ki so v voznem redu. Iz Pliberka proti Celovcu in obratno vozita 2 para potniških vlakov z odhodom iz Pliberka ob 6.45 in 19. in prihodom v Pliberk ob 7.22 in 0.54. Iz Dravograda-Meže proti Labodu vozi v dveh smereh en potniški vlak. Iz Dravograda-Meže odhaja ob 17., prihaja pa ob 11.46. Z Jesenic proti Podroščici vozita v vsaki smeri po dva para potniških vlakov, ki odhajata z Jesenic ob 11.20 in 18.40 in prihajata na Jesenice ob 9.14 in 18.05. Od Radgone proti Spilju pa vozi samo en par potniških vlakov z odhodom iz Radgone ob 15.23 in prihodom v Radgono ob 0.19.

Še enkrat »ženska krilav«

Ne vem iz česa sklepate, da so dekleta, ki jim veter na kolesu tako indiskretno privzdiguje krila, zadovoljna s tem. Saj vendar sami trdite, da si z roko popravijo krilo in hitro odpeljejo dalje. Če bi bile zadovoljne kakor trdite vi, tega gotovo ne bi storile. Široka krila so pa za kolesarjenje mnogo bolj pripravna od ozkih. Da Vam je kosček spodnjega perila, ki ste ga mimogrede ujeli z očmi, toliko legel na srce, je dovolj smešno, saj ga vidite kolikor hočete v izložbah modnih trgovin, še kaj drugega pa na kopališčih. Z.

Nesrečne tujke

Le zakaj naši ljudje tako radi uporabljajo tuje izraze, saj je vendar naš besedni zaklad dovolj bogat, da lahko povemo v čisti slovenščini. Zlastno je namreč to, da tujke uporabljajo celo oni, ki jih ne razumejo. Videla sem pismo, v katerem je fant pisal dekletu o plafonski mesto platonski ljubezni in nedavno sem poslušala, kako je neki »gospod« tožil, da je bil bolan, da je imel tilno memorio — mislil je pa najbrže na migreno.

Le poskusite! Vse se da povedati v slovenščini, če ne z eno, pa z več besedami. X

Vljudnost prodajalcev

Nekega popoldneva grem v eno izmed največjih manufakturnih trgovin v Ljubljani, da si kupim neko ago. Imela sem srečo, takoj so me stregli. Toda ta postrežba še zdaj ni bila vljudna. Med tem sem imela čast videti razljudi v očeh prodajalcev. Vstopil da, lepa, elegantna dama s tenin z rdeče naloščenimi nohti. Dva očnika skočila k njej. Besedami: lostljiva, milostljiva, ni bilo ne ne kraja. Dama je pa s polrtimi očmi in skozi zobe komaj ila: »2,50 cm belega baržuna. Pa mi postrežite, prosim!« Eden d pomočnikov se je uslužno priil in odšel, drugi je pa odrzrel ahtevano blago in se z njim tavrnil. koj nato vstopi druga, preprosta a in čaka. Nikogar. Pogledi podikov so švigali od enega do druge. Naposled se je le spomnil stapomočnik in s posmehom na zu vprašal: »No, kaj bova pa a?« i je to postrežba? Za 2,50 cm a bi se kmalu dva pomočnika zlo- jezik ob »milostljivah« in »mijivicah«, gospe pa, ki je kupila sljivo več kakor ona dama, je komaj eden izmed teh oholih godov vljudno postregel. kaj pravite k temu? Odjemalka

noljubje in trdovratno vztrajal pri
ji odločitvi.
Zdaj junaški Formain nestrpno ča-
kda bo lahko napravil nenavadno
pčijo, njegovi svoji pa najbrže pro-
o Boga, da bi se kupec nikoli ne
asil.

i mislite, da so kanadske peterke srečne?

Otronto, avgusta.

li so kanadske sestrice srečne?
brže ne preveč. Dionnove peterke,
jonarke od rojstva in najslavnejši
ci na svetu, morebiti niso tako
ne, kakor pišejo časopisi in kakor
omišlja svet.

pomislite. Otrocički žive že od
ga dne tako rekoč umetno življe-
Pet vzgojiteljic, trije stražniki in
vnik s celo vrsto bolničark budno
o nanje. Vse želje jim takoj iz-
jo — razen edine, da bi bile pro-
reklama in film sta napravila iz
žive lutke.

erke pa tudi ne vedo, kaj je ma-
ska in očetovska ljubezen. Takoj
se rodile, so jih vzeli staršem.
i so jih v neko palačo, kjer de-
kar jim ukažejo. Osebnosti svobode
ne poznajo, najhujše je pa to,
h mati še nikoli ni ljubkovala.
ke tudi ne vedo zanesljivo, ali so
vi starši zdravnik in bolničarke
gospa in gospod Dionne. Kadar
za namreč obiskati svoje hčerke,
sta svoj obisk najprej naznaniti.
potlej zdravnik pregleda otročičke
usti k njim starše kajpak le tedaj,
so popolnoma zdrave. Roditeljcem
le nasproti stražnik, da vidi, če so
ni. Pove jima, koliko časa se smeta
držati pri svojih otrokih. Preden pa
pita v vilo, bolničarka oba razkuži,
i ne bi zanesla med peterke kakšne
olezni.

Takšno je torej življenje kanadskih
peterk. Mislim, da ga jim nihče ne
zavida.

Občinski davek v naturalijah

Valpovo, avgusta.

Na občinski seji v Valpovu blizu Osl-
jeka so prišli pretekli dni do zanimi-
vega zaključka, ki spominja na na-
vade iz časov tlake in desetine. Skle-
nili so namreč, da bodo odslej občins-
ske davke plačevali namesto z denar-
jem — s pšenico in drvmi.

Občina je v težavnem finančnem po-
ložaju. Kmetje so ji namreč dolžni več
ko sto tisoč dinarjev na davkih, ki jih
ne morejo plačati. Da bi pa kljub temu
uredila svoje finančne zadeve, se je
občina odločila za tako nenavaden na-
čin odplačevanja davkov. Mnogi z ve-
likim zanimanjem pričakujejo uspehov
sklepa zadnje občinske seje.

Demanti v umetnem ste- klenem očesu

London, avgusta.

Rodbina Taylor iz Londona se že
dolgo časa bavi s kaj nenavadnim po-
slom. Taylorji so namreč strokovnjaki
v izdelovanju steklenih očes, in že pra-
deda zdanjen lastnika trdke je do-
letela čast, da je naredil stekleno oko
vojvodi Wellingtonu.

Ta poklic pa zahteva strogo diskret-
nost. Tako ima veliko slavnih osebnosti
stekleno oko, pa tega ne vedo niti nji-
hovi najbližji prijatelji. Pred kratkim je
pripovedoval Goldfried Taylor nekemu
angleškemu časnikarju zgodbo o zani-
mivem naročilu, ki ga je dobil iz južne
Afrike. Pri tem pripovedovanju ni go-
vora o diskretnosti, ker Taylor iz pre-
vidnosti ni povedal nobenega imena,
vrhu tega ima pa tisti, ki je Taylor
o njem govoril, svoje stekleno oko »na
suhem«.

Taylor je dobil naročilo, naj pošlje
več umetnih oči določenega vzorca v
južno Afriko. Naročnik je izrečno za-
hteval, da mora biti za punčicami teh
umetnih oči odprtina.

Pred kratkim je pa prišel naročnik
iz južne Afrike sam v London in na-
ročil oko, a brez odprtine. Tedaj je
Taylor izvedel, da je Afrikanec delal
dolga leta na demantnem polju; ko so
odhajali iz službe, so vsakega delavca
natančno preiskali. Nihče pa ni niti
pomislil, da bi pregledal tudi stekleno
oko. Afrikanec je torej s pomočjo od-
prtine v steklenem očesu tihotaplil
demante. Ko si je tako pridobil že
čedno premoženje, se je preselil na
Angleško, kjer se je za stalno naselil.

Iznajdljiv tat

Newyork, avgusta.

Pred kratkim je iskala policija iz
Pittsburgha nekega vlomilca, ki je
okradel neko veletrgovino. Ze se je
odločila, da bo prenehala z zasledova-
njem; v tistem trenutku je pa neki
stražnik zapazil tatu, kako stoji v iz-
ložbenem oknu kot voščen kip in drži
v rokah bankovce v vrednosti pet tisoč
dinarjev, ki jih je ukradel iz blagajne.
Tako je moral tat kljub svoji iznajdlji-
vosti in spretnosti za zapahne.

Kancler Hitler opazuje nemške čete,
ki odhajajo na mejo.

Merilci hitrosti opominjajo drzne vozače

Newyork, avgusta.

Američani so izdelali in uvedli iz-
vrsten aparat za lahkomišelnost soferje.
Majhen zvočnik so zvezali s hitrost-
nim števcem in ob prekoračeni hitro-
sti zasliši sofer na lepem glas, ki ga
opozarja na previdnost.

Če vozi avtomobil s hitrostjo 60 km
na uro, govori glas, da je ta hitrost
dovoljena samo zunaj mesta. Pri hi-
trosti 75 km vprašuje glas: »Ali so va-
še zavore dobre?« Pri 100 km govori
glas: »Pazite, odgovorni ste za vse, kar
se zgodi.«

glas nepre-

Preživite prijetno jesen v RADENSKEM KOPALIŠČU

ki zdravi z uspehom
bolezni srca, ledvic,
živec, želodca, in
notranjih žlez.

September-oktober pavšal 10 dni 750 din

Vračunano VSE: stanovanje (vsaka prosta
soba po lastni izbiri), hrana, 1 zdravniški pre-
gled ter po njem predpisane naravne ogiljke
ali mineralne kopeli, zdraviliška, godbena in
občinska taksa, velika analiza seči, sobna pe-
stirežba, zdraviljenje s pitjem naše zdravilne vode
Godba, dancing in tonkino izmenoma vsak dan
Obširne prospekte dobite na zahtevo od uprave kopališča

SLATINA RADENCI

stano ponavljati: »Prosim Boga za va-
šo dušo.«

Zdaj se ne vedo, kakšen vpliv bo
imel izum na število prometnih ne-
sreč. Zdi se pa, da se bodo nove var-
nostne naprave najbolj izogibali tisti
soferji, ki bi jo najbolj potrebovali.

V kopalnih hlačah v par- lamentu

Newyork, avgusta.

Pred nekaj dnevi se je pripetil v
parlamentu severnoameriške države
Massachusetts kaj nenavaden dogodek.

Kakor po vsej Ameriki tako so tudi
v Massachusettsu nastopili pasji dne-
vi. V skupščinski dvorani je bilo vroče
kakor v peklju. Vendar republikanska
večina ne pusti, da bi se skupščinske
seje končale, demokrati pa trdovratno
zahtevajo njihov zaključek.

Predsednik demokratov John Wan-
thler tehta 126 kil, zato je razumljivo,
da najbolj trpi zaradi vročine. Izgubil
je potrpljenje in si je lepega dne iz-
misлил nov način protesta proti repu-
blikancem.

Ko je prišel v skupščino, je najprej
stopil v telefonsko celico in čez nekaj
minut prišel iz nje v — kopalnih hla-
čah. Tako »oblečen« je odšel v skup-
ščinsko dvorano; na eni strani je iz-
zval zgražnanje, na drugi pa veliko na-
vdušenje.

»Noben člen zakonika ne brani no-
siti kopalnih hlač, še dobro bi bilo, da
bi kopalne hlače moral nositi vsak v
tako hudi vročini,« je dejal predsed-
nik demokratov. In ker je prižgal ci-
gareto, so ga sluge na ukaz predse-
dnika parlamenta vrgli iz skupščinske
dvorane.

Briljantno zaponko je ku- pil za pet dinarjev

Pariz, avgusta.

Arabec Mazred Mohamed, nočni ču-
vaj v neki garaži na Invalidskem trgu,
je prišel pretekli teden na neki pari-
ški trg in kupil od nekega starinarja
zaponko v obliki storža za približno
pet dinarjev.

Ker se mu je pa zdelo, da kamenje
na zaponki ni čisto navadno, se je od-
ločil, da jo bo prodal. Stopil je k ne-
kemu zlatarju in mu jo ponudil.

Zlatar je pregledal zaponko in ugo-
točil, da je platinasta in da je vanjo
vdelanih 80 briljantov in pet rubinov.
Ocenil jo je na 20 tisoč dinarjev.

Preden je pa zaponko kupil, je po-
klical policijo. Mazreda so takoj zaslí-
šali. Povedal je, kako je prišel do za-
ponke in nato so ga izpustili. Vendar
policija poizveduje, kako je prišel sta-
rinar do tako dragocene zaponke.

Pes princeze Beatrice se je zgubil

Haag, avgusta.

Pretekli teden je na lepem izgubil s
holandskega dvora pes Triksi, ljubje-
nec male holandske princeze Beatrice.

Dva dni kasneje je našla Triksija v
gozdu neka deklica, odvedla ga je do-
mov in ga prijavila policiji.

Drugi dan se je že ustavil pred
dekličinim domom dvorni avtomobil.
Dekličinemu očetu je sofer izročil zla-
to tobačnico, za hčerko pa zlato na-
livno pero z »najlepšo zahvalo od pre-
stolonaslednice Julijane in princa
Bernharda«.

Londonsko eksplozijo so slišali onkraj morja

London, avgusta.

Pri preiskavi zadnje eksplozije v Lon-
donu so ugotovili, da eksplozija ni bila
delo teroristov, temveč da jo je povzro-
čil podzemeljski plinski tok.

Medtem je pa že prišlo novo prese-
cečenje. Takoj po eksploziji so pokli-
ali londonsko telefonsko centralo iz
Ria de Janeira in iz Varšave. Iz obeh
rest so radovedno spraševali, kaj se
je zgodilo v Londonu, ker se je močna
eksplozija slišala celo pri njih.

Tedaj so ugotovili, da je bila v tre-
tku, ko je nastala eksplozija, sosed-
na telefonska centrala Faraday, ki
je 100 metrov od mesta eksplozije,
zaznala z Rjem de Janeirom in Var-
so. Obe telefonski zvezi je eksplozija
prekinila, vendar so na drugi
uni žice razločno slišali močan pok,
so zato takoj ponovno klicali Lon-
in vprašali za vzrok eksplozije.

Tragedija zaradi neuzumivljive Velika žrtev dobrega sina in skrbnega moža

Pariz, avgusta.

V francoski pokrajini Vendée, v
chantonayski občini živi v borni koči
Formain Piveteau s svojimi starši, že-
no in sinčkom. Zdaj mu je 28 let.
Pred desetimi leti je prvič začutil
strašne bolečine okrog srca. Dolgo ni
hotel k zdravniku. Bolečine so pa po-
časni pojenjale, in ker se je Piveteau
leto dni počutil popolnoma zdravega,
se je oženil.

Na dan poroke se je pa začela stara
pesem. Zenina so na lepem napadli
srčni krči. Tri dni je ležal v omedle-
vici. Zdravniki so že obupali nad nje-
govim življenjem. Formain je pa ven-
dar ostal pri življenju, polnem trplje-
nja in muk. Ko je bil star 22 let, ga
je bolezen že tako izmučila, da ni bil
več sposoben za nobeno težje delo.

V Piveteaujevi hiši so živeli odslej
še dokaj udobno. Po porodu tepega in
zdravega sinčka je pa Piveteaujeva
žena začela bolehati. Ker je bil Pive-
teaujev oče invalid in je mati trpela
na paralizni, ni bilo v hiši nikogar, ki
bi delal in služil kruh za bolnike. Tako
sta se v Piveteaujevo hišo naselili la-
kota in beda.

Da bi napravil konec težkemu živ-
ljenju, si je Formain izposodil denar
in se začel zdraviti, da bi lahko delal
za svojo družino. Odpravil se je k
zdravniku v bližnje mesto. Po več me-
sasih zdravljenja se pa njegovo stanje
ni izboljšalo. Zato mu je zdravnik ne-
kega dne povedal, da ga ne more
ozdraviti.

Formain pa še ni obupal. Obrnil
je še na druge zdravnike, a pri vs-
je po brezuspešnih poskusih nanos
izvedel, da je njegova bolezen neozdr-
ljiva.

Za zdravlila je izdal že zadnji de-
Odpeljal se je v Pariz k nekemu
nemu zdravniku za srčne bolezni.
Je stavil zadnje upanje. Zdravnik
je natančno preiskal, a tudi on je
sral potrditi isto, kar so ugotovili
govi tovariši.

Kakor pijan je Piveteau tava
pariških ulicah. Pred očmi je ime
stradane svojce, pred seboj je
smrt zaradi lakote. Zalosten je
mišljeval, kaj naj počne. Misel n-
momor je hitro odgnal, kajti z
bi položaj svoje družine le še posli-

Vdan v svojo žalostno usodo je
posled prišel na železniško po-
Kupil je neki časopis. V njem je
kako je neki Amerikan, ki ga je
bila neozdravljiva srčna bolezen,
djal svoje zdravo oko za deset tiso-
larjev. Spoznal je, da je njegova v-
prav takšna kakor Amerikanova. Z-
nikli so mu s svojimi izjavami
zadnje upanje. Živeti v bedi kakor
slej, se mu je zdelo neznosno. Zato
je po dolgem prevdarjanju odločil,

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

Moški z slatarnic na glavi so bili njega dni, ko Orient se ni bil modernizirani. Orient in ne pod vplivom zapada, v nekaterih orientalskih deželah posebno v časteh. Plešavost, ki se je današnji močnejši spol tako neusmiljeno otepa z vsemi mogočimi in nemogočimi pripomočki, je namreč veljala za znamenje modrosti in drugih čednosti. Plešce so smatrali za vizvoljence duha, zato so jih nagovarjali le z največjo spoštljivostjo in le v tretji osebi, navadno z besedami visoko spoštovana plešac! Da, da, kje so tisti časi, ko dejal marsikateri izmed prizadetih. Žal je današnji svet vse preveč škodoželjen.

V prvem razredu ljudske šole, ko katehet razlaga zgodbe sv. pisma, si mali učenjaki pogosto le težko predstavljajo živali, kakor je na primer morskimi somi, ki je požril svetopisnega očaka Jaha. Tudi marsikateri kmečka žena bi si najbrže težko predstavljala zverino, kakršne se ni videla. Zato si lahko predstavljamo Eskime, ki ne poznajo večine teh živali kakor jih poznamo mi. Ko so sv. pismo prevedli v več eskimskih narečij, so morali pojme domačih živali, kakor ovce in jagnjeta spreminiti. Tako so jagnje zamenjali z majhnim morskimi psom.

Kitajci izdajo leto za letom tisoče milijone za varstvo pred duhovi.

Vsako leto v avgustu, nekako ob tistem času, ko se pri nas »črni duhovci« vrnejo z morja, nastopijo tudi kitajski duhovci svoj vsakoletni dopust. Pa ne samo nekateri, temveč vsi, na bilijone jih je, menijo Kitajci. Iz pekla pridejo na zemljo na počitnice. Če ne bi sleherni Kitajec takrat zažgal kadila, sveč in dajal denarja za verske ceremonije, ki jih opravljajo različni svečeniki, bi ga dobri duhovi ne varovali pred zlobnimi. Praznovnost gre včasih čez vse meje.

Različni cesarji so se obregovali ob različne človeške vrline in slabosti, ki so se tikale predvsem žepov njihovih podanikov. Včasih je šlo pa tudi za kaj čudne zahteve in rekli bi muhe, ki so jih imeli nekateri vladarji. Tako je ne vem kateri škrtat obsedel ruskega carja Petra Velikega, ki velja za enega teh posebnih, da je zahteval od državnih uradnikov, da so morali briti brade. Ali si lahko predstavljate zadovoljnega carskega uradnika častitljive brade? In hočeš no, morali so se pokoriti, ker je car poznal še druge vijake. Kdor je hotel imeti brado, je moral namreč plačati sto rubljev davka na leto. To je bila pa tiste čase lepa vsotica.

Nemci pravijo namesto smolo je imel, »prašič« je imel. Pa ne morebiti zaradi lepšega. V srednjem veku so izraz razumeli čisto dobesedno. Pri

strelskih prireditvah so tekmovali za prvenstvo. Kdor je bil zadnji, je moral imeti smolo, ker eden pač mora biti zadnji. Tistemu so podarili v zasmeš prasiča in tako so namesto, da ima smolo, lahko rekli, da ima prasiča. Ta izraz se je ohranil do danes in ga uporabljajo predvsem letetje. Bog ve, ali nima tudi naša smola podobnega izvora.

Včasih pravimo, da kdo živi od zraka, čeprav vemo, da ni mogoče, da bi živo bitje, pa naj bo človek ali žival, živele od zraka, čeprav je neobhodno potreben za življenje. Na Himalaji pa žive neke vrste pajki v višini 7000 metrov, v višini, do kamor je stopila človeška noga, kjer pa že davno ni nobene druge živali. Tam žive na samem skalovju, pokritem z večnim ledom in snegom. O teh pajkih bi pač lahko trdili, da žive od zraka, saj si drugega ne moremo predstavljati; vse živalsko in rastlinsko življenje se namreč začne šele dva kilometra pod njimi.

Kolikor bolj so ljudje v Evropi ostre ločeni po veroizpovedih, na Daljnem vzhodu v tem pogledu niso tako natančni. Nasprotno, so ljudje, ki pripadajo k dvema pa tudi k trem veroizpovedim. Dosti je Kitajcev, ki verujejo v budizem, taoizem in Konfucijevo nauke. Japonci so pa po večini budisti in šintoisti hkrati.

predstavljamo šele, če vemo, da so zidovi njegove palače debeli cel meter. To je potrebno zaradi grozne vročine, ki prodira daleč v kamnitne stene. Dal si je zgraditi tudi plavalni bazen in pogosto živi na svojem gradu, odrezan od vsega sveta.

Kaj v svojem domu počne in kakšna je njegova hiša od znotraj, ne ve razen nekaj njegovih prijateljev prav nihče, ker je še nihče ni videl od znotraj. Če ga pridejo oblasti nekoliko povprašati po njegovem imetju, jih smejljale se povabi noter, češ naj ga vendar malo obiščejo. Zdaj se je po dolgem času Scotty spet pojavil. Od vseh strani prihajajo davkarji, povsod, na

Čarobni grad v Dolini smrti

Walter Scotty — mož tisočerih ugank

Skrivnostni mož, ki ga cela Kalifornija pozna pod imenom »mož tisočerih ugank« upravičeno zasluži to ime. Na njegovi posestnici je napisano: »Walter J. C. Scotty, kopalca zlata, Dolina smrti, Kalifornija.« Vse Združene države bi pa prisegle, da se ta mož že dvajset let ni pritaknil ne moške ne lopate. Če bi ga kdo vprašal po tem, bi odgovoril: »Ali kopalca zlata samo motiko in lopato vihti? Pred tem mora najti zlato. In jaz ga najdem. Kako — to je pa moja stvar.«

SCOTTY NAJAME ZELEZNISKO PROGO

Pred tridesetimi leti je bil Scotty cirkuski jahač. Potlej je postal nosač voditelja neke ekspedicije ameriške vlade. Nosil je v svojih krepkih rokah vse mogoče priprave. Ekspedicija je bila namenjena v zloglasno »Dolino smrti« v Kaliforniji. Tam neprestano vlada neznosna vročina; nobeno drevo ne more uspevati in noben grm in je le tu in tam mogoče najti vodo. Tam, kjer ni mogel noben človek ostati dalj časa, kakor je bilo potrebno, potrebo, se je Scotty dobro počutil. Postal je kopalca zlata. Ekspedicija je že davno odšla, Scotty je pa še zmerom jezdit po pustini. Ze so mislili, da ga ne bo nikoli več na spregled, ko se je na lepem spet pojavil med ljudmi.

In sicer na kaj nenavaden način. Raztrgan in razcapan je prišel na neko oddaljeno železniško postajo; na hrbtu je nosil težko vrečo. V njej je bilo polno drobcev in kosčkov — suhega zlata! S postajenarčinom se je Scotty pogajal na prav svojevrsten način. Leta in leta se ni brigal za svet in ljudi, zdaj se mu je pa na lepem

strahovito mudilo. Najel je lokomotivo in si izgovoril — tega ni še nihče pred njim napravil v vseh Združenih državah — vso progo, da bi se lahko peljal z največjo možno hitrostjo. Sam je stal na lokomotivi in priganjal kurjače k vse bolj divji hitrosti. Ne zaustoj, Scotty ni nikakršen stiskač. Dal jim je bajne vsote in strojevodje so vozili ko pobesneli vragi.

Proti škodam na Vaši lastnini (ogeni, tatvinski vlom, toča itd.) in na Vašem življenju (poškodbe udov na potovanju v hribe, na voznjah po železnici, na avtomobilih, smrt doma ali izven doma itd.) Vas zanesljivo zavaruje

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI D. D.
z ekspoziturnimi v Mariboru in Celju, in podružnicami v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku
Glavni sedež v LJUBLJANI, GOSPOSKA ul. 12. telef. št. 21-76 in 22-76

Takrat je postal slaven. Danes ga ljubi vsa Kalifornija, kajti če pride v kakšno mesto, dobesedno razsijlje zlato okrog sebe. Iz svojega avtomobila meče kosčke zlata med ljudi in se pri tem imenitno zabava. Pred nekaj tedni si je to šalo privoščil v Los Angelesu.

RAZKOŠNO KOPALIŠČE V PUŠCAVI

Z neznanskimi stroški si je dal Scotty v Dolini smrti, na enem izmed redkih krajev, kjer je mogoče priti do vode, sezidati čaroben grad. Koliko truda je bilo treba, da so ves potrebni material spravili v to puščavo, si lahko njali okrog njegovega majhnega vozička. Ko so si napolnili pogasili žej, so se razgledali okrog sebe in videli smejljajoča se dekleta, ki so veselo pohajkovala sem in tja in pričala, da je v tem kraju veselje doma.

Postaja je bila sprehajališče, zabava, smeh. Za Marijo je bilo življenje v svojih neštevitih bleščečih ovojih, življenje z začetkom in koncem, z mnogimi tujimi obrazi, ki so se pojavili, jo pogledali in spet izginili, kadar se je gospodu d'Oroju z rdečo čepico zljubilo dati znamenje za odhod. Potlej je spet prišel drug dan z novimi vlakci, novi obrazi so se pojavili in izginili, ljudmi, ki so živeli v daljnih mestih z visokimi hišami, palačami in podzemeljskimi železnicami, morebiti še celo z nebotičniki, ki jih je Marija videla samo v kinu. Enkrat samkrat bi se Marija rada peljala z njimi, stopila v vagon, ki nosi na svoji tabele mnogo tujih napisov. »Po vsej Evropi polje takšen vagon,« je važno dejal d'Oro, in gospod d'Oro je moral to vedeti, ker je bil že po vsej Evropi. A to so bile sanje, neizpolnjive želje, Marija je to vedela, kajti rečna namočena, ki mora vzdrževati svojo staro, bolno mater in dva brata, ne

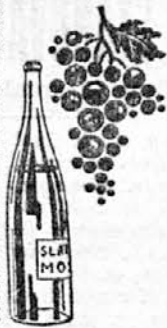
sme sanjati o tujih mestih in potovanju po Evropi.

Bilo je nekega popoldneva, ko je brzovlak pravkar pripeljal na postajo; natančno se je spomnila tega popoldneva, ki se je začelo s tem, da si je prvič dala na glavo novi rumeni slaminik s sinjim trakom in jo je ogovoril neki velik tujec. Govoril je bolj slabo italijanski, biti je moral tujec. Govoril je hitro in pogledoval na uro. Mariji je bilo privkral na tišem žal, da stoji brzovlak v Bellinzoni samo sedem minut. Vedeti je hotel, če je vstop v grad Montebello dovoljen, njegovo nazobčano zidovje so tudi tuji videli s postaje. Dala mu je zaželeno pojasnilo in se je morala zasmejati. Hotel jo je najbrže le spoznati. Ali ji ni takoj nato dejal, da so ga očarale njene oči in njeni črni lasje? Da je slikar in bi jo rad enkrat obiskal v Bellinzoni. Marija mu ni ničesar odgovorila. Neprestano je morala gledati velikega vitkega moža, njegove ozke, negovane roke. Bile so roke umetnika, to so govorile bolj zgovorno kakor njegova usta.

Nikoli ni Marija pomislila na to, da si ljudje utegnejo v sedmih minutah toliko povedati, da bo shišala toliko o svoji lepoti. Morebiti je bilo pa več kot sedem minut? Zdelo se ji je, da je gospod d'Oro, ki ju je opazoval, dalj časa zadržal vlak. Se eno minuto in še eno, in Marija je pozabila na vse okrog sebe, na veselje hrušč na postaji. Nič več ni videla ljudi, ki so se prerivali k vratom vagona, ne Tonija, ki je ponujal pri- grizke, in tekal s svojim vozičkom

CELO LETO

lahko trajno spravite

OD GROZDJA, KAKOR TUDI VSE SADNE SOKOVE
BREZ STROKOVNIH PRIPRAV BREZ IZGUBE ČASA
BREZ KAKRŠNIHKOLI APARATOV

S POMOČJO **NIPAKOMBINA A/II.**
Odlična iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Poceni! Higienično!

Odobreno od ministrstva za poljedelstvo.
Navodila in cenik pošlje brezplačno:
RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ul. 1

MOŠT (širu)

rice. Zdaj trdijo, da je končnoveljavno na psu. Drugič spet šepetajo, da je priprlag ogromne vsote. Potlej spet pripovedujejo, da si je izmislil čudovit sistem, kako povečati možnost dobika pri loteriji. Pripisujejo mu vse mogoče in nemogoče teorije in sisteme, kako najhitreje in brez dela priti do denarja. In kdor tem čenčam verjame, se zmerom znova prepriča, da si jih je Scotty sam izmislil. Ali hoče morebiti prikriti izvor svojega bogastva, ali ima kaj prikrivati? Najpreprostejša rešitev tega problema je, da je Scotty v resnici našel neko ležišče zlata. Proti temu pa spet govori dejstvo, da svojih pravic ni dal potrditi. Ali je pa tudi to samo trik tega posebnega? Ali misli, da ne bo nihče nikoli izsledil njegove zlate jame?

Nihče tega ne ve. Njegova široka smejoča se usta znajo molčati. Zadolžiti se moramo z ugotovitvijo, da je Walterju Scottyju, kalifornijskemu čudaku, kosček sveta, ki druge ljudi nadvaja s strahom, obdaril z bogastvom in izobiljem. Dolina smrti skriva v sebi še dosti skrivnosti, ki bi radovedni popotniki na moč radi prodrli vanje. Največja skrivnost je pa edini človek te doline, Walter J. C. Scotty, mož, ki ne seje, pa vendar v vsem izobilju žanje.

S čolnom čez ocean

Southampton, avgusta.

Pred dvema mesecema je poslal James Yang iz Amerike svojim staršem v Louis-Shamu pismo tele vsebine:

»SLAVIJA«

»Prišel bom domov s svojim čolnom.« Pretekli teden se je James Yang izkrcal z neke tovarne ladje v Southamptonu. Poprej je pa hrabri mladenič prejadral dva tisoč milj do Azorskih otokov v svojem lesenem čolpu, pokritem s platnom, ki ga je naredil sam.

Yang je hotel obiskati svoje starše, pa ni imel denarja za pot. Zato je dolgo štedil belč za beličem, da si je kupil potrebnih stvari in sam stesal čoln, ki se je v njem odpeljal domov. Delal je cele noči in po dveh dolgih mesecih je bil čoln gotov. Dva tedna se je še učil veslati in boriti z vetrom.

Letalce se dvigne v višino tisoč metrov

Leipzig, avgusta.

Na koncu tega meseca bodo na sejmu v Leipzigu razstavili vse mogoče igračke iz 500 tovarn. Največjo pozornost med njimi bo zanesljivo zbuja majhno letalce, ki se lahko dvigne v višino tisoč metrov.

Letalo ima zelo lepo obliko in je dolgo 105 centimetrov, čez krila pa meri 175 centimetrov. Kot pravo letalo je modelček opremljen z majhnim bencinskim motorjem, ki gre vanj toliko bencina, kolikor ga potrebuje za osem minut trajajoč polet.

Novi model je težak eno kilo; v višino 1000 metrov se dvigne v spirali, ko mu pa zmanjka bencina, se počasi spusti na zemljo.

Pri poskusnih poletih so ugotovili, da bi to letalce lahko preletelo deset kilometrov dolgo progo.

Tudi tema odkrije greh

Edinburgh, avgusta.

Morebiti mislite, da prinese na dan le sončna luč vse mogoče grehe. Vendar pride pogosto greh tudi v temi na dan.

V Edinburghu se je pred kratkim vršila vaja za zatemnitev. Zato je neki možki v svoji hiši ugasnil elektriko. Slučajno je pa ugotovil, da njegov električni števec deluje še naprej in zaznamuje porabo elektrike. Hitro je obrnil glavno električno stikalo in zapljal, da se je prav v tistem trenutku zatemnilo stanovanje nad njim stanujočega najemnika.

Uganke ni bilo težko rešiti. Najemnik je namreč dobival svojo luč od njegovega delilnega števca, kar je dosegel s spretnim prijemom. Prej je imel slepar tudi sam svoj števec, pa so mu ga odvzeli, ker ni plačal računa. Tako je tema pomagala odkriti nepoštenost, sicer bi moral poštnjak plačevati električno luč zase in za sleparskega stanovalca še bogve kako dolgo.

Novela „Družinskega tednika“

Srečanje

NAPISAL J. WECHSBERG

Marija je bila velika in vitka črnolaska s sinjimi očmi. Marsikakšen mladenič je mislil na to očarljivo dekletce, na njene globoke oči, ki jih ni mogel pozabiti, čeprav je videl Marijo le mimogrede, v pištlih sedmih minutah. V sedmih minutah, postanku brzovlaka v Bellinzoni.

Marija prav za prav sama ne bi vedela povedati, zakaj hodi sleherni popoldne na postajo. Ko je pa hitela po cesti navkreber mimo mestnih hiš in sta se urna kazalca bližala peti uri, je mrzlično in polna pričakovanja pospešila svoje korake. In že je stala na železniškem peronu med smejljajočimi se in živahnimi mestnimi dekleti in mladeniči, ki so kakor ona prišli pohajkovat na postajo, pozdravljali gospoda d'Oroja z rdečo čepico, namigavali natakarku Toniju, ki je postavil vrčke piva v žični podstavek, pripravljali na svojem majhnem vozičku sadje in cigarete, kozarce s slatino, majhne stekleničke likerja in poltlee, ko je vlak pripeljal na postajo, z vsiljivim kričanjem ponujal svoje blago. Zmerom je napravil dobro kupčijo, kajti potnike je dolga vožnja skozi lombardsko nižino utrudila in razgrela; bili so žejni in so se kar dre-

njali okrog njegovega majhnega vozička. Ko so si napolnili pogasili žej, so se razgledali okrog sebe in videli smejljajoča se dekleta, ki so veselo pohajkovala sem in tja in pričala, da je v tem kraju veselje doma.

Postaja je bila sprehajališče, zabava, smeh. Za Marijo je bilo življenje v svojih neštevitih bleščečih ovojih, življenje z začetkom in koncem, z mnogimi tujimi obrazi, ki so se pojavili, jo pogledali in spet izginili, kadar se je gospodu d'Oroju z rdečo čepico zljubilo dati znamenje za odhod. Potlej je spet prišel drug dan z novimi vlakci, novi obrazi so se pojavili in izginili, ljudmi, ki so živeli v daljnih mestih z visokimi hišami, palačami in podzemeljskimi železnicami, morebiti še celo z nebotičniki, ki jih je Marija videla samo v kinu. Enkrat samkrat bi se Marija rada peljala z njimi, stopila v vagon, ki nosi na svoji tabele mnogo tujih napisov. »Po vsej Evropi polje takšen vagon,« je važno dejal d'Oro, in gospod d'Oro je moral to vedeti, ker je bil že po vsej Evropi. A to so bile sanje, neizpolnjive želje, Marija je to vedela, kajti rečna namočena, ki mora vzdrževati svojo staro, bolno mater in dva brata, ne

sem in tja. Tedaj je na lepem držala v roki cvetlice. Tujec ji je kupil od stare prodajalke cvetic, medtem ko je govoril in jih hitro stisnil v njeno roko. Preden se je poslovil od nje, jo je nežno prijel za roke in jih poljubil. Marija je čutila močno utripanje svojega srca in kakor v sanjah je elišala, kako ji je dejal:

»Na koncu meseca se bom spet peljal skozi Bellinzono. Saj boste prišli k vlakcu, kajne? Pripeljal se bom s popoldanskim brzovlakom iz Milana. Potlej bom ostal pri vas, ali vas bom vzel pa s seboj v lep, širni svet.«

In že so se vrata vagona zaprla. Gospod d'Oro je dal znamenje za odhod. Mariji je bilo, kakor bi ji nanzanil smrtno obsodbo. Ze so se zapirala okna. Ko se je vlak začel za počasi premikati dalje, je tujec skočil na stopnice vagona in ji poslednjič pomahal. Marija je videla zadnjič lepe, ozke roke, potlej je pa izginilo vse; stala je na postaji. Okrog nje je bilo pušo in prazno.

Odslej je šla na postajo vsako popoldne. Na postajo je prihajala še bolj zgodaj, podnevi je bila raztresena in zmehčana. Matja je kmalu opazila hčerino spremembo in ji to tudi očitala. Marija se je pa samo smejljala, ogledovala je svoj rumeni slaminik s sinjim trakom, ki se ji je tako lepo podal, kakor ji je dejal on. In ko je pripeljal vlak iz Milana ob četrni na šest, so se njene oči široko razprle. Iskala je nekoga, tekala je ob oknih vagonov, a samo tuji, zanjo nepomembni ljudje so izstopali in jo rado vedno opazovali. Vlak je naposled od-

peljal in Marija je žalostna odšla s postaje. Minil je dan, toda njene misli so se mudile že ob naslednjem dnevu, kajti živela je samo za popoldne, za sedem minut, ko stoji milanski brzovlak na postaji Bellinzona.

Mesec se je bližal koncu; Marija je bila vsako popoldne na postaji. Ze nekajkrat jo je nagovoril ta ali oni tujec. Tako je tudi danes hodil za njo eleganten gospod, ki je držal pod pazduho neki tuj časopis. Marija se mu je izognila; nekaj jo je vprašal, toda ona se je hitro obrnila in hitela naprej ob ozkih vagonih in boječ gledala skozi okna. Vlak je odpeljal. Marija je stopila nazaj, da bi bolje videla v vagona. Tam — erce se ji je hotelo iztrgati iz prsi — ali ni bil on, ali ni bila njegova roka, njegov obraz? In zraven njega ženska, velika svetlolaska?

»Krasne ženske so tukaj,« je dejal mladenič, ki je spet stopil v oddelek in vrge časopis v prtljajno mrežo, ko je vlak že vozil s postaje, »videl sem dekle v rumenem slaminiku s sinjim trakom, bilo bi lahko tvoj model...«

»Rumeni slaminik s sinjim trakom?« je vprašal odgovorjeni zamišljeno. Zdelo se je, da nekaj premišljuje in je bežno pogledal skozi okno.

»Pusti me zdaj v miru!« je potlej živahno vzkliknil svojemu prijatelju, »saj veš, da nočem zdaj ničesar slišati o delu, saj sem ji vendar obljubil...«

Nežno je pogledal vitko svetlolaso damo, ki je smejljale se sedela zraven njega in ji pritisnil na roko dolgovroč poljub.

Križanka in uganke

KRIŽANKA ŠT. 29

1 2 3 4 5 6 7 8 9

1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

Pomen besed:

Vodoravno: 1. zaimek; poslanec; 2. poseduje; izbrana družba; 3. židovski duhovnik; žensko ime; 4. azijska država; 5. predlog; žensko ime; oblika pomožnega glagola; 6. nastavljenec; 7. švicarski kanton; poljski pridelek; 8. tatvina; bog vetrov; 9. objubljena dežela; tuja mera.

Navpično: 1. bivša evropska prestolnica; stara avstrijska okrajšava; 2. del pohištva; časomer; 3. sveto-pisemski duhovnik; planet; 4. španska pokrajina; 5. zaimek; žensko ime; okrajšava znane agencije; 6. stara pesnitev; 7. oseba iz Zupančičeve »Veronike Deseniške«; zaimek; 8. oče; slovaški politik; 9. bog sonca; mere za tekočine.

SKRIVALNICA

PRAPROT
PRIZNANJE
OGLASNIK
SVASTIKA
LEVICAR
SOKRAT
KLODVIG
CIGARETA

Iz vsake besede vzemi tri zaporedne črke in sestavi iz njih pregovor.

ČRKOVNICA

OROSKOL
KSPTABA
AIŠLTOP
KBOALŠS

RAČUN S ČRKAMI

KLMN X LMN

LNPS
MRUL
NTMP
LSSROP

Namesto črk vstavi prave številke, da dobiš račun. Vsaka črka nadomešča samo eno število in zmerom isto.

DOPOLNILNICA

PASKAURELOGE

SAOSTAGANEDA

V srednjo vrsto vstavi črke, da dobiš v navpičnih vrstah besede. Srednja vrsta ti da potem ime in priimek živečega slovenskega pesnika in pisatelja.

MAGIČEN KVADRAT

1. A A A A A
2. A C I I I
3. I L L L N
4. N N N O O
5. P P T T T

Pomen besed: 1. razcapanec; 2. hunski kralj; 3. vodja letala; 4. madžarsko žensko ime; 5. židovski modrijan (Lessingova drama).

Besede se berejo enako v navpičnih in vodoravnih vrstah.

POSETNIKA

O. I. MAJNIK - ČOP

Krško

Kaj je ta gospod po pokliu?

OGRAJA

V	S	E	J	A	C	N
A	R	O	T	E	T	V
M	I	S	O	K	L	O
L	E	A	S	I	V	Š

Na tem plotu bi se moral brati napis, in sicer v vodoravnih vrstah. Mož, ki je pribilal deske, pa ni pazil in je lego desk zamenjal. Uredite jih zdaj vi tako, da boste brali v vodoravnih vrstah napis.

Rešitve uganke iz prejšnje številke, gl. 5. stolpec str. 7.

NAŠ DOM

TUDI MAJHNO STANOVANJE JE LAHKO UDOBNO

Dom je zrcalo gospodinje

Vsakdo ni tako srečen, da bi imel veliko stanovanje in v izobilju vsega, kar potrebuje za življenje. Vemo pa, da je mnogo ljudi zelo srečnih, čeprav imajo skromno stanovanje in živijo v skromnih razmerah. Sreča in zadovoljstvo človeka sta odvisna v veliki meri od okoliščin, ki v njih živijo. Večino svojega življenja pa prebije v svojem stanovanju, zato mora vsaka gospodinja gledati na to, da svoje stanovanje uredi kar najbolj udobno, pa čeprav je stanovanje še tako majhno.

Da je stanovanje udobno, ni zanj potrebno ravno pohištvo iz orehovine ali kaj podobnega. Tudi pohištvo iz mehkega lesa je dandanes tako čedno, če je lepo narejeno. Važno je le, kako je stanovanje urejeno. Brez ročne dela si današnja gospodinja stanovanja sploh misliti ne more. Seveda spada v skromno stanovanje skromno ročno delo. Sicer je pa vse odvisno le od okusa gospodinje.

Glavni prostor pri stanovanju je vsekakor spalnica. Če je stanovanje enosobno, mora biti vsaj spalnica velika, svetla in sončna. Stene naj bodo svetlo prepletkane. Postelje naj bodo sveže pregrnjene, prav tako morajo biti zavese res čedne, po možnosti v skladu s posteljnimi pregrinjalom. Poleg tega je vsekakor potreben kauč z nekaj blazinami. Če imate dve sobi, ga boste imeli v prvi, sicer pa boste v edini sobi izbrali najbolj primeren in precej prostoren kot. Tam napravite koteček namestu sprejemnice. Kauč pregrnite s kakšnim čednim pralnim blagom, kockastim ali pa rožastim. Okrog njega najšijete do tal segajoče nabore. Na kauč se poda precej mehkih blazin, oblečenih v prevleke iz istega blaga. Zraven postavite prav nizko mizico s polico, nekaj višjo kakor je kauč sam. Pregrnite jo s prtičem iz istega blaga kakor so blazine; nanjo postavite keramično vazo z zelenjem. V polico pa spravite knjige, ki jih ravno berete. Tako boste imeli nad vse udoben koteček tudi v stanovanju z eno sobo.

Se bolj je seveda, če imate dve sobi. Udobnost si lahko še povečate. Tudi v tem primeru naj bo kot s kaučem, prevlečen s pisanim blagom, ker je najbolj praktično in se lepo pere in lika. Če imate finejšo pohištvo, potem spadajo seveda zraven finejša prevleka in lepše blazine. Blago za prevleke je navadno svilen in lepih barv. Blazine napravite iz kosov barvastega satena. Podlaga naj bo enotna, lahko je tudi navadno blago. Potlej izrežite različne oblike, če ne marate geometričnih, pa različne motive, ki so zdaj moderni. Pisan velik klobuk za na peščino boste že znali narisati, zraven pa nocojke in knjige. Te oblike izrežite iz blaga živih barv — kakor že rečeno je saten za to zelo primeren — in imeli boste moderno blazino s še modernejšim »tihužitjem«. Poleg tega so ljubki in moderni motivi mizica s pisanim dežnikom nad njo. Ali pa primitivna cvetlica v lončku in zraven več praznih in prevrnjenih lončkov. Iznajdljiva gospodinja si bo izmislila še, več takšnih modernih motivov. Žive barve in svetlikajoče se blago bodo k učinku pripomogli po svoje in imeli boste nad vse prijazen koteček, kjer se boste po kosilu radi zlekli.

Današnja stanovanja niso več tako polna navlake kakor so bila nekdanj. Tudi prostorna stanovanja niso natančno z vsem mogočim, temveč je v njih le najpotrebnejše. Sem in tja, na knjižni omari ali na tej ali oni mizici imejte lep keramičen kipec ali keramično vazo s cveticami.

Če imate predsobo, je vsekakor potrebno, da jo primerno opremito. Seveda naj bo v njej le kakšna majhna garnitura — mizica in stolčki, obošalniki in morebiti majhne omarice.

Za vkuhanje kupi previdna gospodinja samo preizkušene steklenice znamke REX

JULIJ KLEIN
Ljubljana, Wolfova ul. 4

Pletena garnitura se dobro obnese. Tudi na pleteni mizici naj bo vselej svež šopek cvetlic.

Veliko vlogo pri stanovanju igra kuhinja. Pohištvo je seveda svetlo; zdaj so moderne razen bele tudi druge pastelne barve. Red in čistoča v kuhinji sta pa vsekakor zrcalo gospodinje.

Marsikdaj toži ta ali ona gospodinja, da ne more imeti pospravljenosti, ker ima premajhno stanovanje. To nikakor ne drži. Imejte v stanovanju samo to, kar je potrebno, pa bo lahko zmerom pospravljeno. Nikar vam pa naj ne bo žal, če si ne morete privoščiti velikega stanovanja; saj se ljudje v velikih stanovanjih pogosto počutijo osamljene, ker takšnemu stanovanju primanjkuje domačnosti.

Vsaka gospodinja lahko prinese v svoj dom dosti ženskosti in domačnosti, če ima smisel za lepoto in čistočo. Treba je imeti samo nekaj dobre volje, saj pravi star slovenski pregovor, da žena tri ogle podpira. V večini primerih to tudi drži in mora držati.

Model kaže za pariške pojme nad vse elegantno večerno obleko iz kockastega tafta, ki ima svoj izvor v preteklem stoletju. Če je obleka res okusna in elegantna, o tem bodo sodile naše bralke same.

Opazamo, da pariški modeli večernih oblek vse pogosteje obstajajo iz krila in bluze. Na sliki vidite krilo iz črnega tafta, bluzo pa iz modernega pikčastega krepa, prav tako tudi ogrinjalo, nabrano v mehke gube.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Prežgana juha, rižola, solata. Zvečer: Ocvrta jetra, krompir v kosih.

Petek: Fižolova juha, jabolčni zavitek. Zvečer: Fižol v solati, kava.

Sobota: Vampi s krompirjem. Zvečer: Mlečen zdrob.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, nadevana paprika, pražen krompir, govedina. Zvečer: Polpeti, kompot.

Ponedeljek: Buče v omaki, kruhovi emoki. Zvečer: Kumare in krompir v solati.

Torek: Goveja juha z nastrgano kašo, zabeljen stročji fižol, govedina. Zvečer: Goveji golaž, polenta.

Sreda: Krompirjeva juha, palačinke. Zvečer: Safalade v solati.

Vaši lasje

potrebujejo nego. Samo vodna emulacija da linijo in lepoto pričeske

Cesalni salon

J. KOS, Ljubljana, Mestni trg 3
Telefon števil. 47-68

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Možganova juha, zeljnate klobasice v paradižnikovi omaki, krompir v kosih, oblečena jabolka. Zvečer: Napoleonova pečenka, polenta.

Petek: Vinska juha, pečene ribe, pražen krompir, solata, jabolčne krepice. Zvečer: Nadevana ocvrta jajca, solata.

Sobota: Goveja juha s fritiranimi rezanci, nadevane telečje prsi, paradižnikova omaka. Zvečer: Polpeti, krompir v solati.

Nedelja: Riževa juha, krompirjevi svački, pečen kopun, kumare v solati, hruškov kompot, češki kolački. Zvečer: Nadevana paprika, kava, čokoladni kifljci.

Ponedeljek: Kruhova juha, koštrunovina v vinski omaki, široki rezanci, pesa v solati. Zvečer: Krompirjeva solata s trdokuhanimi jajci, kava.

Torek: Piščanec v obari, koruzni žganci, paradižnikova solata. Zvečer: Telečja glava s hrenom, krompirjev pire.

Sreda: Zelenjavna juha, ajdovi štruklji, mešan kompot, lešnikova torta. Zvečer: Telečja obara, solata.

POJASNILA

Oblečena jabolka: Napravi masleno testo. Razvaljaj ga tenko in zreži na štirioglate krpice. Na vsako krpico daj celo ali polovico olupljenega jabolka, ki mu odstrani pečke. Preje pa jabolka nekaj časa duši z vodo in sladkorjem, vendar morajo ostati cela. Potlej stisni robove, da dobiš obliko zavitka; te zavitke posipaj s tolenim sladkorjem in jih speci.

Nogavice perilo dežniki

v najboljši kvaliteti, po tovarniških cenah, v prodajalnih tovarne

VIDMAR

Pred Skofjo 19
Prešernova ul. 10
Gospodarska 2
Tyrševa 5, Palača „Slavija“

Klobuček v obliki čepice z dvema ogromnima peresoma, kakršnega ima neka pariška lepota.

Praktična športna angorska bluza, ki jo prinašamo za spremembo namesto mnogih pletenih jopic in bluz iz jersaya. Posebno privlačna je zaradi krasnih barv — tirkizno-sijne in tobačno-rjave — in povprečnih prog. V njej boste bolj elegantni kakor v kateri koli drugi bluzi.

Iz Pariza nam poročajo...

...da se podajo na pisane svilene obleke ozke črne baržunaste pentlice na ovratniku in na krilu pod pasom.

...da k obleki iz nežne rožnate foudarske svile, v pasu je precej ozka, krilo je pa kratko in široko, nosijo Parižanke širok klobuk iz peščeno-

Praktični nasveti

Tudi med uradnimi urami se utegne zgoditi, da se vam utrga zanjka na nogavici — in še kako rado! Šivanke in sukanca nimate zmerom pri roki, čeprav bi bilo koristno, zato imate pa v pisarni klej. Z njim nekoliko pomazite zanjko in ne bo se več trgala. Klej ima pa tudi to prednost, da gre pri pranju sam od sebe proč.

Še dober mesec in spet boste spravili na dan zimske plašče. Kožuhočinasti dobe pa čez poletje vselej neko medlo barvo, nič kaj sveži niso videti. Ta nedostatek boste popravili, če boste plašč izprhali s tanko, votlo palico. Če vaš plašč ni še tako zelo oguljen, se bo zdel spet kakor nov.

Za ljubko oblečko in čepico potrebujete 150 gr bele pralne volne in klobučje čiste angorske volne ter dve pletilki št. 3. S tem seveda ni rečeno, da ne smete uporabiti druge barve, same pa najbrže veste, kako ljubek je otrok v belem. Če boste uporabile drugo barvo, vam priporočamo prav nežno, saj otrok izgubi dosti na svoji ljubkosti, če ima kakšno prav krvočjo oblečko.

Krilce boste delale v temle vzorčku: 6 petelj desnih, 6 levih, na vsakih 21 vrst pa ene vrste ne podpletite, da boste dobili okenca. Za krilce nasnujete 62 petelj in pletite 132 vrst visoko v luknjičastem vzorčku. Ko bo delček dovolj visok — to morate pač pomeriti na otroku — začnite na obeh straneh snemati po diagramu št. 1. Ostale petlje, imeti morate 66 petelj, pletite naprej, in sicer: 12 vrst pletite v obe smeri same desne, medtem ko na vsakih pet vrst po eno petljo snamete. Ostalo je še 62 petelj. Na vsakih 10 petelj razdalje napletite iz angorske volne piko. To napravite iz 4 zank. Sicer pa do konca pletite na lice desne, narobe pa seveda leve. Vrste pik naj bodo oddaljene druga od druge za 6 vrst. Po treh cm sedelca morate snemati za rokavno odprtino: na vsaki dve vrsti najprej na vsaki strani po 3 petlje, pollej po 2 in naposled po eno. Naprej pletite naravnost. Ko je oblečka približno 32 cm

rumene klobučevine, posut s čisto majhnimi cveticami.

...športna obleka iz sinjega šantunga je vsa plisirana. Njen edini okras je svojevrstno zapenjanje na plečih. K tej obleki se poda klobučevinast klobuk takšne barve kakor je obleka z velikimi nazaj zavahanimi okraji.

...klasičen kostim iz svetlo rožnatega platna ima na jopici štiri žepe in ga nosijo z bluzo temnomodre barve.

...kostim. peščenorumenne barve s plisiranim krilom in kratkimi rokavi se zapenja s pomočjo treh porcelanastih majhnih glav limonaste barve.

KONZERVIRANJE gob v slanici

Kakor za vlaganje v kis, vržemo pripravljene gobe v vrelo vodo, kjer jih pustimo vreti 5 do 7 minut. Za kuhanje uporabimo čisto, emajlirano posodo, ker v železni ali cinkasti posodi gobe pochrne. Ko gobe kuhamo, ne smejo štrleti iz vode, zato je najbolje, da jih pokrijemo z lesenim mrežastim ali preluknjanim pokrovom, ki tišči gobe v krop. Prevrete gobe odcedimo, nato jih damo v mrzlo vodo, da se popolnoma ohladi. Hlajenje je zelo važno, zato je treba mrzlo vodo nekajkrat izmenjati. S tem dosežemo, da ostanejo gobe trde in bele.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš
LIUBLJANA, Františkanska ulica

Vezanje perila, predtisk ženskih
ročnih del

dolga, snemite v sredi za vratni izrez 8 petelj. Eno stran petelj nasnujete na pomožno pletilko in jo pustite ob strani. Drugo pa pletite dalje; na vsaki 2 vrsti snemite ob vratnem izrezu po 1 petljo, dokler ne ostanejo 4, ki jih snemite za ramo. Potlej končajte še drugo stran. Ta del je prednji del. Zadnji del pletite prav tako, razen vratnega izreza, ampak samo rokavno odprtino. Ko je del visok 35 cm, kratko in malo snemite vse petlje.

Za rokavčka (diagram št. II.) nasnujete 18 petelj in 36 vrst visoko pletite v luknjičastem vzorčku, medtem ko v vsaki tretji vrsti dodajte po eno petljo na vsaki strani. Potlej pletite 12 vrst naravnost, 36 nadaljnjih vrst pa snemajte na vsake tri vrste po eno petljo na vsaki strani. Ostalo pa skupaj. Naposled spodnji del rokavčka še enkrat nasnujete, in sicer po dve petlji skupaj. Pletite same desne 12 vrst visoko in na vsaki strani na vsaki dve vrsti snemajte po eno petljo; naposled zaključite.

Sešijte oba dela krilca in rokavčka ter jih vsijte. Nasnujte petlje vratnega izreza in pletite ovratnik takole: 4 petlje na vsaki strani same desne v obeh smereh, ostale v eno smer desne, v drugo leve. Tako 8 vrst visoko. Potlej pa osem vrst pletite vreskozi same desne.

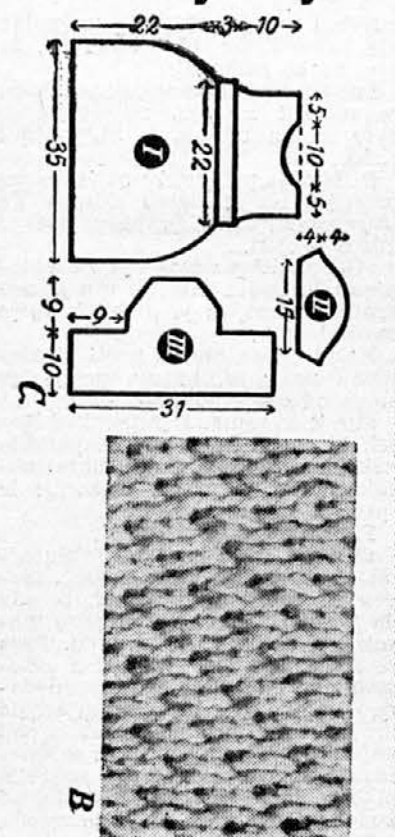
Za čepico nasnujete 68 petelj in

Najbolj priporočljivo je, da damo prekuhanе gobe v preluknjano posodo, ki jo postavimo za pol ure pod vodo-vod ali v tekoči potok. Potem zavremo

Če od tegale kostima vzamemo palico, ki precej diši po gledališču, in visoki angleški klobuk, nam bo ostalo ljubko in praktično oblačilo iz črnega sukna, ki bolje pade kakor katero koli drugo volneno blago. Posebno učinkovit je bel nazobčan ovratnik iz belega pikeja pod oblačnim črnim, pa tudi spodnji rob krila je nazobčan.

Pletena oblekca s čepico za vašo najmlajšo

10 cm visoko pletite naravnost (diagram št. III.). Vzorček za čepico je naslednji: 1. vrsta desne; 2. vrsta leve; 3. vrsta: 1 desno, 1 levo, pletilko vtaknite zadaj v zanko prejšnje vrste in jo podpletite desno, tako da imate na pletilki dve zanki. Ta vzorec se ponavlja v vsej vrsti. 4. vrsta same leve; 5. vrsta kakor 3. vrsta, le da v začetku napletete samo eno petljo namesto dveh in se vzorec za eno petljo pomakne na levo. Vzorec se ponavlja. Po desetih centimetrih snemite na vsaki strani po 22 petelj in pletite naravnost 8 vrst visoko. Potlej vzemite po 2 petlji v začetku in na koncu skupaj. Naposled snemite še trikrat po dve petlji, in sicer v vsaki osmi vrsti. Ko je oglavje čepice 9 cm visoko, snemite. S štirimi pletilkami nasnujete vse petlje in pletite 10 cm eno vrsto leve drugo desne. To naposled zvijte skupaj. Na koncih prišijte še svilen trak primerne barve in čepica je gotova.

Posebno vzorček in kraj za oblekco sta pripravna. Iznajdljive manice, ki imajo tudi večje hčerke kakor je zanje določena označena velikost, bodo kraj primerno zvečale. Za večja dekletca so primerne tudi nekoliko bolj žive barve, ker se pač bolj umažejo. Tiste, ki so že bolj vajene pletenja, bodo napravile tudi lahko dolge rokavčke, in ljubljanka bo imela čedno oblekco za zimo za posebne priliko.

v drugi posodi primerno količino vode in damo na vsak liter vode 5 dkg kuhinjske soli. To vodo, ki se imenuje slanica, moramo dobro ohladiti, potem jo pa vlijamo v posodo nad kuhane gobe toliko časa, da je posoda polna in so gobe s slanico popolnoma pokrite. Ako imamo večjo množino gob, je lahko posoda sodček od olja ali lesen čebriček, za manjše množine pa poljubna steklena posoda s širokim vratom. Za konzerviranje v slanici so uporabne vse užitne gobe, za prodajo pridejo v poštev pa le užitni gobani.

300 din za 1 kg surove volne

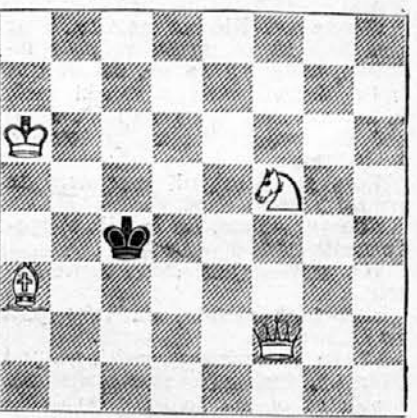
je skoraj neverjetna cena. In vendar je res. Tako volno Vam nudijo angorski kuncji, okoli 4 kg težke živali, s fino, 15 do 20 cm dolgo, belo dlako, ki jo imenujemo kratko in malo angorsko volno. Tri odrasle živalce dajo na leto približno 1 kg volne. Naprej lahko vsak sam računa. To volno predemo in barmamo sedaj tudi doma v lastni predilnici, ki je osnovana na združni podlagi.

Vsakemu rejcu angorskih kuncev je omogočeno, da volno svojih živali proda ali pa da v prejo, katero uporabi za svojo družino. Reja angorskih kuncev je danes najbolj rentabilna panoga reje malih živali za našega malega človeka, o čemer se bo lahko vsak prepričal na Banovinski razstavi vseh vrst malih živali in produktov v okviru jesenskega ljubljanskega velesejma v Ljubljani od 2. do 11. septembra.

ČIST BEL OBRAZ
v 10 dneh z uporabo FEMINA
kreme proti PEGAM. Suha ali
mastna 20° — din. Po povzetju
pošilja:
PARFUMERIE BALOG — STANI BEČI,
Dunavska banovina.

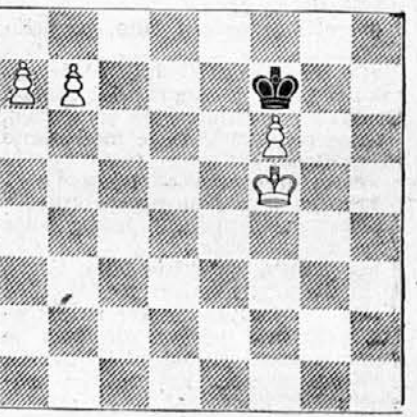
ŠAH

Problem št. 90
Sestavil Jaques Mieses (1883)

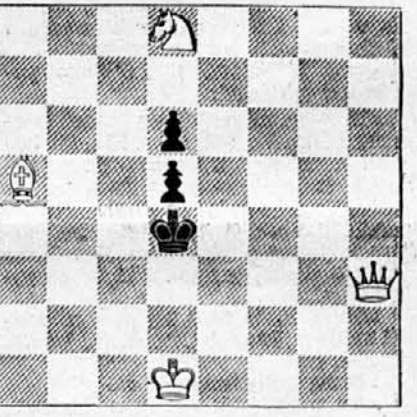
Mat v 3 potezah (R 15)

Problem št. 91
Sestavil S. Loyd (1867)

Mat v 3 potezah (B 14)

Problem št. 92
Sestavil H. Eisele (1896)

Mat v 3 potezah (B 68)

Rešitev problema št. 87

1. Sb3-a5	d2-d1D
2. Dc8-c4 šah	Kd3-d2
3. Sa5-b3 mat.	
1.	Kd3-e2
2. Dc8-g4 šah	kar koli
3. Dg4-d1(c4) mat.	
1.	Kd3-e4
2. Dc8-e6 šah	Ke4-d3
3. De6-c4 mat.	

Rešitev problema št. 88

1. Th1-g1	g5xh4
2. g3xh4	Kg4-f4
3. Tg1-e1	Kf4-g4
4. Te1-e4 mat.	
2.	Kg4xh4
3. Kg2-f3	Kh4-h3
4. Tg1-h1 mat.	

Rešitev problema št. 89

1. a2-a3	Ka5-a6
2. a3-a4	kar koli
3. De2xb5 mat.	
1.	Ka5-b6
2. De2-e3 šah	kar koli
3. De3-a7 mat.	
1.	Ka5-a4
2. De2-e7	kar koli
3. De7xb4(a7) mat.	
1.	b5-b4
2. a3-a4	kar koli
3. De2-b5(a6) mat.	

Rešitve ugank iz prejšnje številke

Križanka: Vodoravno: as. kosilo, lah. Beran, Alan. sen. Rogatec, in. trg. do. Pa. sanec, rak, lani, Taras, dan. Oberon, Ra. — Navpično: Alarik, to. salon, Rab, Hag. pare, natakari, Ob. trs. so. Senegal, Irce, nad. las, denar, on. kocina.
Premikanica: Danica, Irenej, Milena.
Dopolnilnica: Po slabli tovarilji rada glava boli.
Enačba: roman, opera, glava, avila, tiran, epika, cena — Rogatec.
Težavno vprašanje: 1. Pavel se pelje s čolnom na kopno in pusti Pavlo na otoku. 2. Vsa tri dekleta se s čolnom peljejo na otok, vsi štirje moški pa ostanejo na kopnem. 3. Tri dekleta ostanejo na otoku, Pavla se pa pelje na kopno. 4. Tone. Tine in Jože se peljejo na otok, kjer jim čakajo zaročnice. Pavel in Pavla ostanejo na kopnem. 5. Tone in Tončka se peljeta skupaj na kopno. 6. Pavel se s Tonetom in Tončko vrne na otok. Pavla pa ostane sama na kopnem. 7. Pavel pusti Toneta na otoku in se sam vrne na kopno. 8. Pavel in Pavla se pripeljeta na otok.
Posetnica: Odvetniški pripravnik.
Izročilnica: Gorje mu, ki v neščeti biva sam.

22. nadaljevanje

»Ker je naša pokojna gospa grofica tako zelo želela, da bi se spravili z malo gospo grofico, bi bilo morda bolje, če ne bi stikali okrog teh podatkov...«

»Nadaljuj, ti nekaj veš!«
Filipov glas je bil tako oster, da se je stari služabnik zdrznil in odkimal.

»Ne, o ne! Ničesar ne vem. Star osem sem in ne znam se prav izražati, toda zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi mlad zakonski mož, ki ima morda svoje napake, iskal pot do svoje žene, ne pa vzroke za ločitev.«

Filip je skomignil z rameni in počasi rekel:

»Ne verjamem, da bi bilo mogoče najti takšno pot.«

»O, gospod grof mora samo želeli...«

»Ali mar mislite, da take poti ne bi maral?«

»Tako ne smete govoriti, gospod Filip,« je trdo rekel stari služabnik.

»Moral bi jo,« je nadaljeval Filip z istim glasom, »vendar pa mislim, da bi bilo še lažje, zdaj...«

»Zdaj, ko vem, da je moja žena lepa... če bi ji ponudil prostost, tisto prostost, ki ji je nisem maral dati pred dobrim letom, ko sem mislil, da je grda.«

Govoril je skoraj tiho, prepričljivo.

»Če boste tako gledali, pojde vse rakovo pot!« je zagodrnjal stari. Grofovo pomišljanje ga je ujezilo.

»Kaj pa misliš, da je med mano in grofico?«

»Čisto preprosto — ljubezen.«

Filip se je otožno nasmehnil:

»Nemogoče, prijatelj božji; moja žena me zaničuje.«

»O, gospod, saj niste eden tistih, ki bi jih mogle ženske zaničevati!«

»Pa vendar, kadar gre za načela... Vem tudi to, da moja žena ne mara o meni slišati niti besede.«

»Kako morete kaj takega misliti?«

»Vem... iz pisma, ki mi ga je pred nekaj meseci pisala. Prebral sem ga nocoj ponoči in vem, dragi Karel, da po njem ne smem ničesar upati.«

»Gospa vas ni poznala, ko ga je pisala. Nekaj vem: včeraj, ko je zapuščala Louvigny, je bila zelo v skrbeh zaradi vašega zdravja.«

Grof je starca prijateljsko potrepil po rami:

»Ti bi še umirajočega skušal prepričati, da bo ostal živ. Menda hočeš, da bi se vse uredilo po željah moje drage mame. Nekaj pa te prosim: ne vdaš se sanjam in ne misli, da boš svojega mladega gospodarja kar tako spravil v koš.«

»Saj veste, gospod Filip... obljubil sem...«

»Lepo. Toda zdaj najprej pripravljajmo prtljago! Odpotoval bom!«

»Ze?«

»Dosti dela imam še.«

»Ali mislite iti k svojem stricu?«

»Kaj naj bi pa tam počel?«

»Gospa Renata je tam.«

»To bi moglo biti kvečjemu vzrok, da bi potoval kam drugam!«

»Ali se mislite vrniti?«

»Morda.«

»Torej odhajate za dalj časa?«

Mladi mož je nebržno odmahnil z roko:

»Moje matere ni več tam!« je žalostno vzdihnil. Potem je malo pomislil in se nasmehnil: »In tudi moja žena se ni prišla tja.«

Uro pozneje je Filip že sedel v vlaku.

Ko je stari Karel, ki ga je hotel za vsako ceno spremiti na postajo, prišel v njegov oddelek, ga je Filip prijateljsko prijel za ramo:

»Dosti sreče mi želi, prijatelj! Komaj vem, po kaj grem prav za prav, še manj pa vem, kaj bom dobil. Vzlic temu pa mislim, da me boš kmalu videl, če se bo ona s tem strinjala. Drugače mi pa želi srečno pot... Pisal ti bom z drugega konca sveta!«

Starčeve oči so se orosile:

»Gospod Filip, saj ni mogoče, da vas ne bi več videl?... Če bi bila gospa grofica tu...«

»Tudi moja mati ni mogla usodi kljubovati. Zapustil sem Francijo, da bi ubežal pred ženo, ki je nisem maral niti poznati... Zdaj bom odšel morda še dalje, da bom ubežal pred spominom nanjo, ker sem jo spoznal. Daj mi roko in pojdi! Glej, vlak se že premika.«

»Do svidenja, gospod Filip. Pišite kaj!«

»Do svidenja, Karel. In pazi na svojo sobo v Louvignju.«

»Bom, bom.«

Skrozi okno je Filip še videl, kako si je stari hlapec brisal solze in se usekaval. Še poslednjič mu je pomahal z roko.

Potem se je zleknil v kotic in premišljal, grizoc si ustnice:

»Ali je temu kriva smrt moje matere, ali srečanje z grofico? Še nikoli nisem toliko trpel kakor v zadnjih dveh dneh! Kar ne spoznam še več. Mislim, da se bom še razjokal, ko sem se poslavljaj od Karla.«

4

Ko se je grof odpeljal, se je stari služabnik zamišljen vrnil v grad.

OD ZAKONA DO LJUBEZNI

LJUBEZENSKI ROMAN ★ Iz francoščine prevedla K. N.

Nekaj mu je reklo, da ne pojde vse tako, kakor bi moralo iti, če sam ne bo pomagal.

Pol ure se je obotavljal, potem je pa naročil soferju, naj pripravi avto in ga odvede k Filipovemu stricu.

Ni bilo še poldne, ko se je stari pripeljal na graščino Sergeja de Louvignya. Takoj je povprašal po mladi grofici.

»Gospa d'Armonsova je v cvetličnjaku in izbira cvetje,« mu je odgovoril Laurent, ki je prihitel, ko je zasiljal avto.

Karel se je obrnil proti steklenemu poslopju, ki mu ga je bil sluga od daleč pokazal.

»Če je le sama...« je pomislil Karel, ki se ga je iznenada polotila nekakšna zadrega. Že je skoraj obžaloval, da je prišel. Kako bo le sprejela njegove besede?

Popraskal se je po glavi.

»Seveda, če bi jo srečal le slučajno, bi se že dalo kako urediti. Clovek se začne pogovarjati, beseda da besedo... in naposled pove clovek vse, kar mu leži na srcu. Toda če se clovek vozi dve uri z avtomobilom, da polše svoje gospodarico in ji pove... brr! Bojim se, da me bo mlada grofica postavila pod kap in da se bo ujezila, ker se vmešavam v take reči. Vraga, najbolje bi bilo, če bi se lepo vrnil tja, od koder prihajam, ne da bi jo videl!«

Toda medtem pogovorom s samim seboj je stari stopal dalje, in ko mu je prišlo na misel, da bi se obrnil, so se odprla vrata cvetličnjaka in zagledal je Renato s polnimi rokami cvetja.

»Jej, Karel! Kaj pa vi tu?«

»Pravkar sem prišel, gospa grofica,« je zajecjal sluga.

»Kaj se je zgodilo? Ali se je v Louvignju kaj primerilo?«

Renata je v tem trenutku mislila na grofa, ki ga je bila tam pustila...

»Vse je v redu,« je plašno rekel Karel in krčevito iskal vzroka za svoj prihod.

Izenadna mu je le nekaj prišlo na misel. Odkločno je rekel:

»Vse je v redu, samo odšli ste, ne da bi bili kaj naročili.«

»Da bi kaj naročila? Zakaj pa?«

»Vraga, da bi vedeli, kaj naj delamo! Ali naj grad zapremo in pošljemo služabnike domov, da ne bodo samo jedli?«

»Grof d'Armons bo to že sam odločil.«

»Prav zato prihajam. Gospod grof je davi odpotoval in ni naročil niti besede.«

»Kako, odpotoval?« je presenečena vprašala mlada žena. »Kam pa je šel?«

»Kolikor sem razumel, misli mladi gospod obiskati še nekaj ljudi.«

Lovski

Neki bogat lovec vzame lov v zakup. Z njim pa ni prav nič zadovoljen.

»Če clovek pomisli, kaj vse to stane!« udrhta. »Če računam zakup, lovski davek, lovsko dovoljenje, lovski vestnik, lovsko zavarovanje, lovskega psa, kar strgam čevljev in oblek in še v trgovini zamudim, me stane vsak zajec, ki ga ustrelim, okroglih sto dinarjev!«

Njegov spremljevalec meni:

»Saj imaš še vražjo srečo, da tako malo zadeneš!«

Brglez pride ponoči pozno domov. Nahrbtnik z zajcem vrže na mizo. Njegova žena pa debelo pogleda:

»Toda, Jože, saj si vendar trnek vzel s seboj, ne puške!«

Možje o ženah

V gostilni sedi družba poročenih mož. Pojejo neko pesem o zakonskih ženah. Kar se oglasi eden izmed njih:

»Ali veste, da so ženske bolj pogumne kakor možje?«

»Beži, beži!«

»Res, res. Ali bi se kdo izmed vas upal iti v trgovino in tam pometiti vse klobuke, v žepu pa ne bi imel niti prebite pare!«

Ze od nekda je bilo tako!

Celo Eva je rekla Adamu:

»Novo figovo pero potrebujem!«

»Prav rad, dragica!«

Adam je zlezal na drevo. Prinesel ji je dol tri tučate figovih peres.

Eva je zmajala z glavo. »Vi možki pa res nimate okusa. Tisti tamle gori čisto v vrhu na koncu dolge suhe veje, tisti mi je všeč!«

Mladoporočena

Mladoporočena gresta na poročnem potovanju na sprehod čez zelen travnik, poln pisanega cvetja. Na lepem zdivja neka krava proti njima.

»Beživa, beživa!« zakriči on.

Bežala sta kolikor so ju nesle noge in ko sta bila na varnem, meni ona:

na Francoskem, potem pa odpotovali nekam daleč.«

»Daleč?«

»Nič podrobnega ne vem. Gospod Filip mi je samo rekel, da misli za zmerom zapustiti Francijo.«

Renati se je zresnil obraz.

»Kako? Filip misli za zmerom oditi, ne da bi kaj rekel!« Videlo se ji je, da je užaljena. »Pravite, da misli za zmerom oditi?«

»Bojim se, gospa grofica. Spremil sem ga na postajo; samo molčal je in ves je bil kakor zmešan.«

»Toda zakaj ta beg? Mislija sem, da bo ostal nekaj časa v Louvignju.«

»Tudi jaz sem mislil,« je zamrmral stari prav počasi, kakor bi bil mislil še nekaj reči, pa se je v naslednjem trenutku premislil.

Njegovo vedenje je Renato vznemirilo.

»Ali je grofa včeraj po mojem odhodu kdo obiskal?«

»Kolikor vem, nihče.«

»Ali je prišlo kakšno pismo ali brzojavka?«

»Ne, nič. Gospod Filip je šel na grob svoje matere, potem pa v nje-«

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilofika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

no sobo. Ko je gledal družinske slike, je bil hudo zamišljen in pri večerji, kar ni vedel, kje se ga glava drži. Zlasti, ko je izvedel, da je bila gospa njegova žena... Zdi se mi, da gospe ni spoznal... Oprostite mi, da govorim reči, ki jih morda ne bi smel...«

Renatina radovednost je bila zdaj že zbuena in Karel ji je moral le še zadostiti.

»Res me menda ni spoznal. Toda kako je potem izvedel?«

»Jaz sem mu povedal, gospa grofica.«

»Vi?«

»Da! Mislim, da to ni nič huduga. Morda ne bi smel, toda gospod grof je hotel vedeti in me je tako dolgo izpraševal...«

»Kaj vas je izpraševal? O meni?«

»Da, o vas...«

»Zdaj pa lepo povejte, kako je bilo. Vaše zgodbe prav nič ne razumem. Kaj je hotel gospod vedeti?«

»Gospod me je povprašal po go-

spe... to se pravi po lepi temnolaski, ki je bila z njegovim stricem. Izvedeti je hotel, odkod je in njeno ime. Imela je tako lepe oči, obraz, stas, skratka — gospodu Filipu ste bili zelo všeč... Opazoval vas je in občudoval, pa ni vedel, koga občuduje... Mislim, da ste kakšna njegova sorodnica. Kar smešno je, da se je na prvi pogled zaljubil v vas...«

»O!« se je uprla Renata in nehotje zardela.

»Pa je res tako! Videti bi bili morali, kako je gospoda Filipa zbolelo, ko je izvedel resnico. Sam nase se je jezil! Kar povedati vam ne morem, kako! Videl sem samo, da ga je bolelo in da se ni pritaknil jedi. Saj je res nenavadno. Clovek povpraša po lepi temnolaski, pa izve, da je njegova žena...«

Karel je razprezal svoje misli o vsem, kar mu je prišlo na misel, in ves srečen je bil, ko je videl, da se je čez Renatin obraz razlil jasen nasmešek.

O, kako rada ga je poslušala!

Filip torej zdaj pozna obraz tiste, ki jo je vzel za ženo. Zdaj ona ni več zapuščen otrok brez nege, brez spodobne obleke, zdaj Filip ve, da je tista, ki jo je odbijal in preziral, vredna moške ljubezni.

Renata se ne bi nikoli drznila upati, da se bo to zgodilo!

Filip je zaljubljen vanjo! Filip je nesrečen zaradi svojega vedenja proti njej. O, kako sladko je maščevanje!

Zdaj si ga je le osvojila!

Tako jo je prevzelo vse to, da so ji solze silile v oči.

Toda jokati ni marala. Preveč smešno je to. Da je Filip zaljubljen vanjo! Udarila je v smeh... Živ, mlad smeh, drhteč od zmago-slavja!

Filip jo ljubi! Filip trpi zaradi nje!

Rekla si je:

»Nisem hudobna, pa vendar mi je tako všeč, da je grof nesrečen... Zaradi nje, ki jo je tako preziral.«

Kako lepo se ji je zdelo življenje, ki ji je pripravilo takšno maščevanje!

Ko jo je stari sluga gledal, je premišljal, kaj naj pomeni njen smeh. Renata se je pa zbrala in se zresnila, ker ni marala, da bi zaslužil vzrok njenega zadoščanja.

Iznova ga je začela izpraševati. Vse je hotela vedeti in moral ji je ponoviti vso zgodbo od prvih Filipovih besed.

Starec ji je vneto odgovarjal in se ogibal vsem besedam, ki bi mogle grofu škoditi. Nad vsem, kar bi utegnili ganiti srce mlade žene, je pa govoril na dolgo in na široko.

»Zdaj boste razumeli, gospa grofica,« je končal, »zakaj mi gospod

na čast kraljice Havajskih otokov, je črna kraljica dejala:

»Veličanstvo, ali veste, da se tudi v mojih žilah pretaka angleška kri?«

»Zanimivo,« je odvrnila kraljica Viktorija, polbiže premotrla svojo gostjo in dostavila:

»Kako je pa to mogoče?« Havajska kraljica je pa suho odgovorila:

»Moj ded je namreč pojedel vašega kapitana Cooka!«

Fantazija in resničnost

Francoski pesnik in pisatelj Victor Hugo (1802—1885) je v svoji fantaziji včasih sklepal vse mogoče in nemogoče, potem je pa še sam verjel, da je bilo vse to resnično. V neki družbi je sedel z mnogimi častniki in govorili so o bitki pri Waterlooju. Victor Hugo je bil ravno pesniško navdahnjen in začel je na dolgo in široko slikati potek bitke. Nekateri prizore je s svinčnikom narisal na papir tako, kakor si jih je predstavljval. Neki stari general ga je začuden gledal, nato pa dejal:

»Oprostite, toda to je bilo čisto drugače! — Saj sem bil vendar zraven!«

»Molčite!« ga je nahnul pesnik.

»Če ste drugačnega mnenja, potem ste takrat pač slabo pazili!«

Irski sluga

Stari poročnik išče slugo. Naposled pošlje oglas v časopis. Kandidat stoji pred njim. Mladenič z lepimi rdečimi lasmi.

»Iščem koristnega, porabnega moža,« meni stari vojak, »moža, ki bi znal kuhati, šofirati, snažiti konja, čevlje in okna, krmiti perutnino, molžiti kravo in ki bi se razumel na pleskanje in lepljenje tapet.«

»Oprostite, gospod,« vpraša kandidat, »kakšna tla so pa tukaj?«

»Tla?« vpraša poročnik in zardi, »kaj ima pa to s tem opravka?«

»Menim namreč — če bi bila iz ilovice, bi lahko v svojem prostem času delal opeko.«

danes ni ničesar naročil za Louvigny.«

»Ali vam ni pri odhodu nič posebnega rekel?«

»Rekel sem mu, do svidenja!« Odgovoril mi je, da je to vse odvisno od gospe grofice. Da bi se z njo morda vrnil, brez nje pa nikoli.«

»O, to so samo prazne besede,« je vzkliknila in se posmejala.

»Čisto nazadnje je dejal: Clovek je igrača v rokah usode, dragi Karel. Zapustil sem Francijo, da bi ubežal pred ženo, ki je nisem maral niti poznati... Zdaj bom pa odšel morda še dalje, da bom ubežal pred spominom nanjo...«

Te poslednje besede so Renato zmedle. Zdelo se ji je, da ji železni prsti stiskajo grlo, in hkrati jo je začelo nekaj žgati v očeh, da so se ji orosile.

Toda ni marala pokazati čustev do moža, ki ji je prizadejal toliko huduga. Vendar je njeno veselje v trenutku izginilo. Zdaj se ji je zdela, da se bo potolažila šele tedaj, ko se bo mogla razjokati.

Misl, da jo bo Filip zdaj, ko jo je spoznal, za zmerom zapustil, jo je bolela, bolela jo je zavest, da ga ne bo nikoli več videla.

»Ali imate zelo radi svojega gospodarja?« je vprašala Karla.

»Poznam ga že od mladih nog, gospa.«

»In želite, da bi ostal na Francoskem?«

»O, gospa, to je moja največja želja! Zlasti, če bi gospod grof prišel z gospo grofico v Louvigny. Potem bi spet gledal svetlolase glave v starem gradu in poslušal veseli smeh otrok. Na majhnem vozičku z oslovsko vprego bi jih vozil, kakor nekoč, po parku...«

Ob teh spominih starca moža sta zdrsnili dve debeli solzi po licih mlade žene.

Kako vznemirjen je danes! Občutki so se menjavali v njej: zdaj veselje, zdaj žalost, zdaj zmago-slavje.

In na tihem si je rekla:

»Ali te je ta zgodba tako ranila, uboga Renata? Rajši se pomiri! Maščevanje je jed, ki jo je treba hladno pojesti, ti se pa vznemirjaš zaradi ene same Filipove besede in zaradi starčevskih spominov. Vse kaže, da se boš prej podala, kakor tisti, ki bi se moral.«

Na glas je pa rekla starcu:

»Poslušajte, Karel. Obljubljam vam, da bom poskusila zadržati vašega mladega gospodarja, toda pri tem mi morate pomagati.«

»O, z veseljem, gospa grofica.«

»Gospodu d'Armonsu ne smete povedati, da ste z menoj govorili.«

»Seveda mu ne bom rekel niti besede. Saj vem, da bi bil mladi gospod jezen, če bi to izvedel.«

»Sporočili mi boste sproti vse, kar bo z njim v zvezi.«

»Da, gospa grofica.«

»In tega on ne bo izvedel.«

»Razumem. Gospa, name se lahko zanesete!«

»In zdaj, prijatelj, se vrnite v Louvigny... Prav tako skrbite za grad, kakor ste skrbeli takrat, ko je še vaša rajna gospodarica živela v njem. Čakajte dogodkov in me prav o vsem obvestite.«

»Velja.«

»Na svidenje, prijatelj. Zadovoljna sem z vami... Pametni ste in prepričana sem, da se danes napravili tako, kakor bi bila želela moja tašča.«

Naš Kotiček

*

RESNIČNA PRAVLJICA

Daleč od vseh hiš je živel v borni koči star in ubog mož, ki ni imel ničesar razen psa. Živel je od milosti dobrih ljudi. Vsak dan je šel prositi hrano in še to je delil s svojim psom. Večkrat so mu ljudje rekli, naj psa proda. Toda zvesto žival je preveč ljubil, da bi jo mogel pustiti od sebe.

Tako je živel do zime. Pozimi je starac zbolel in ni mogel do ljudi. Z velikimi mukami je prišel pes čez nekaj dni do ljudi, tam je toliko časa lajal in prosil, da so šli za njim. Ko so prišli v koč, so našli starca vsega onemoglega. Odnegli so ga v vas, kjer je kmalu okreval.

Tako je rešil zvesti pes svojega dobrotnika.

Marija Oblakova.

ASTI JE UMRL OČKA

Od tega je že dolgo. Takrat je hodila v tretji razred, in še dobro se spominja dneva, ko ga je zadnjič videla. V mrčni bolniški sobi je ležal mirno in tiho na beli postelji v kotu. Vse popoldne je ostala pri njem in bele sestre, ki so stregle očetu, so jo žalostno gledale. Ko je zvečer odhajala, je poljubila očka na visoko, poudarjeno čelo. Takrat se je rahlo, prav rahlo nasmehnil, in bilo je poslednjič v njegovem življenju.

Nikoli več ne bo videla svojega očka, nihče več ji ne bo pripovedoval čudovitih dogodbin iz daljnega sveta, kajti to je znal samo on. Nekoč, davno je bil mornar. Vozil se je v velikih ladjah po širnem morju, boril se je z lakoto, žejo in divjimi tvermi v afriških gozdovih. Videl je Japonce, Indijance, Eskime in še veliko, veliko zanimivih stvari. Vsak večer je pripovedoval in Asta ga je poslušala. Tiho kakor miška je sedela na njegovih kolenih, velike črne očke pa so bile široko razprte in strmele so tja daleč čez rdeče strehe — v svet.

Zdaj ve, da ne bo nikoli več jahal na očkovih kolenih, čudovitim prigodam nasproti. Kadar se spomni nanj, gre v svojo sobico in grenko tajoka. Zelo dolga ji je po njem, a tega ne pokaže nikomur. Dela se, kakor bi pozabila nanj, pa ni. Kadar gre na pokopališče, položi zmerom lep šopek na grob, ena sama svetla tolza ji kaže na rdečo rožo in se blebsi očku v pozdrav in spomin.

Marta Kajzeljnova.

Filmski leksikon

HEPBURN KATARINA: hčerka nekakega zdravnika. Studentka. Studirala je konzervatorij in pozneje dramatsko umetnost. Zdaj je slavna hollywoodska igralka. Stara je 26 let. Zelo inteligentna in načitana. Je visoka, vase kaprta, nekateri ji očitajo, da je domišljava. Živi nezakonito s slavnim letalcem Howardom, ki je lani preletel svet. Stanuje na Beverly Hillsu s svojo prijateljico Lavro Hardingovo.

HOPKINS MIRIAM: izvrstna igralka, toda ne posebno lepa. Najprej je igrala v gledališču, toda zdaj nastopa poleg filma v gledališču. Najprej je bila žena scenarista Parkerja, zdaj pa režiserja Anatola Litvaka. Je zelo zbrana in ima vsak teden literarne prireditve v svoji vili.

KEATON BUSTER: nekoč slaven komik, toda zdaj na koncu svoje slave. Nekaj časa je norel in so ga imeli zaprtega v zdravilišču za umobolne. Zdaj je ozdravel in nastopa v majhnih filmih. Njegova žena je bila Norma Shearerjeva. Zdaj je poročen s svojo nekdanjo bolničarko.

LA MOUR DOROTHY: bila je pevka jazzu. Lepa, čudovita, nekoliko navna. Najprej se je pisala Streiner, kaj pa Kay, ker je žena šefa orkestra Berberta Kaya. Rojena v New Orleansu in ima 25 let.

LANDI ELIZA: bila odlična madžarska dama, toda želja po filmu jo je

privedla v Hollywood. Ločila se je od svojega prvega moža in se poročila s pevcem Ninom Martinom.

LOMBARD KAROLA: bila sprva girl v Senettovi skupini girls. Pozneje se je ponesrečila z avtomobilom in si skazila obraz. S pomočjo lepotne kirurgije so ji popravili nedostatke, da je postala lepša, kakor je bila. Rodila se je v Indijani. Živi v neki vili na Bel Eru. Postala je ena najbolj blestečih igralk v Hollywoodu. Njeno pravo ime je Jean Peters. Bila je žena Williama Powella, zdaj je pa poročena s Clarkom Gablem.

(Dalje prihodnjic)

Kako se je končal prvi koncert Fjodora Šaljapina

Slavni ruski pevec Šaljapin je bil v svoji mladosti, kakor večina slavnih mož, reven ko cerkvena miš. Ničesar drugega ni imel kakor lep glas in vero v svoj uspeh. Svoj prvi koncert je priredil skupaj z nekim prav tako mladim neznanim tenorjem v Petrogradu. V neki predmestni hiši sta najela »dvorano«. V petrogradskih časopisih sta objavila notico in prosila občinstvo, naj njun koncert poseti v čim večjem številu. Šaljapin in njegov to-

variš sta čakala na poslušalce, a dvorana je ostala prazna. Najela sta pa tudi klavir in ga postavila na oder.

Ceprav je bil koncert napovedan za osmo uro zvečer, je bila dvorana še ob devetih popolnoma prazna. Na lepem so pa stopili noter štirje možje. Šaljapin je stopil na oder in dejal:

»Gospoda, nekoliko potrpite, prosim... Takoj bomo začeli.«

»Upamo, da ne bo dolgo trajalo,« je

Le usnjar zna ustrojiti kožo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

TERPENTINOVNO MILO

Zlatorog

Tole prebereš

v eni minuti

V tej minuti...

... pridelajo v Združenih ameriških državah za 114 tisoč dolarjev tobaka.

... Kanada in Nemčija med seboj uvozita in izvozita za povprečno 2850 dolarjev.

... pridelajo na Japonskem 650 tisoč dolarjev riža.

... popijejo Američani več kot 180.000 skodelic kave in čaja.

... izdelajo na Angleškem za 97.500 dolarjev oblek.

... se v Sovjetski Rusiji vpiše v osnovne ali srednje šole pet novih učencev.

... pridobe v južnoameriški državi Čile, ki je prva glede pridobivanja solitra, dva tisoč kil solitra.

... medtem ko berete to rubriko, so v Ameriki začeli tri nove pravde.

In minuta je minila.

Pred 25 leti...

Kronološki pregled dogodkov po sarajevskem atentatu

Po podatkih iz diplomatskih arhivov

Nadaljevanje

31. avgusta

Nemci njamejo po zmagi pri Tannenbergu generala Samsonova. Rennenkampfova armada se umika proti Bugu.

Nemski »goloba« preleti Pariz in vrže dve bombi.

1. septembra

Ruska ofenziva proti Lvovu. Rusi prekrstijo svojo prestolnico St. Petersburg v Petrograd.

Srbska vlada (Pašić) načelno pristane na teritorialne koncesije v prid svojih sosed, če stopijo le te v vojno na njeni strani.

2. septembra

Nemške armade prodirajo proti Château Thierryju. Francoska vlada se preseli v Bordeaux.

Rusi zmagajo pred Lvovom. Konec avstrijskega prodiranja na ruskem Poljskem.

3. septembra

Avstro-nemška ofenziva v smeri proti Varšavi. Rusi vkorakajo v Lvov.

Izvolitev kardinala de la Chiesa za papeža Benedikta XV.

4. septembra

Nemci prodirajo na francoskem bojišču. Joffre pritiska na Frencha. vrhovnega poveljnika angleških armad, naj začne ofenzivo.

Francozi se pripravljajo za protinapad.

5. septembra

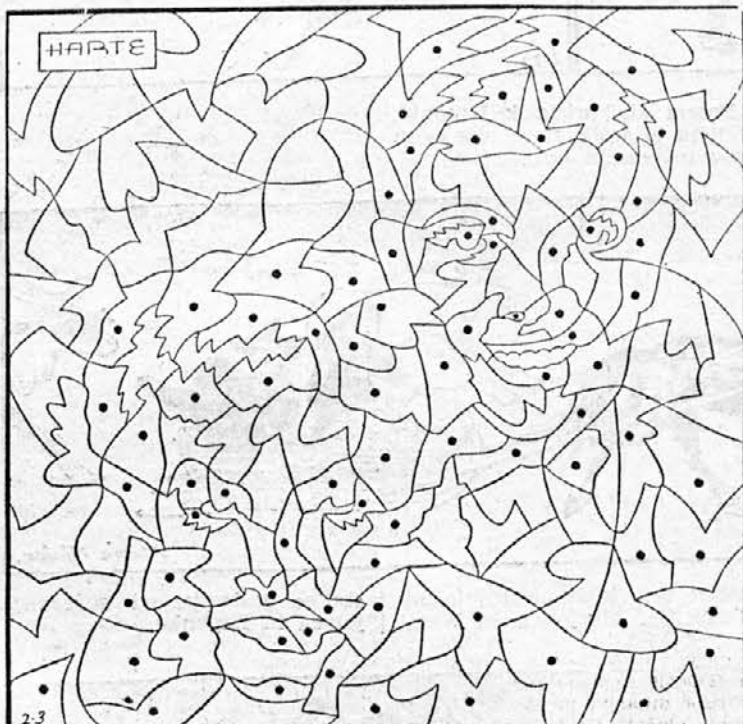
Začetek bitke na Marini (5.-10. septembra). Avstriji prekoračijo vnovič Drino.

Britanska, francoska in ruska vlada se obvežejo v »londonskem paktu«, da ne bodo sklenile posebnega miru.

6. septembra

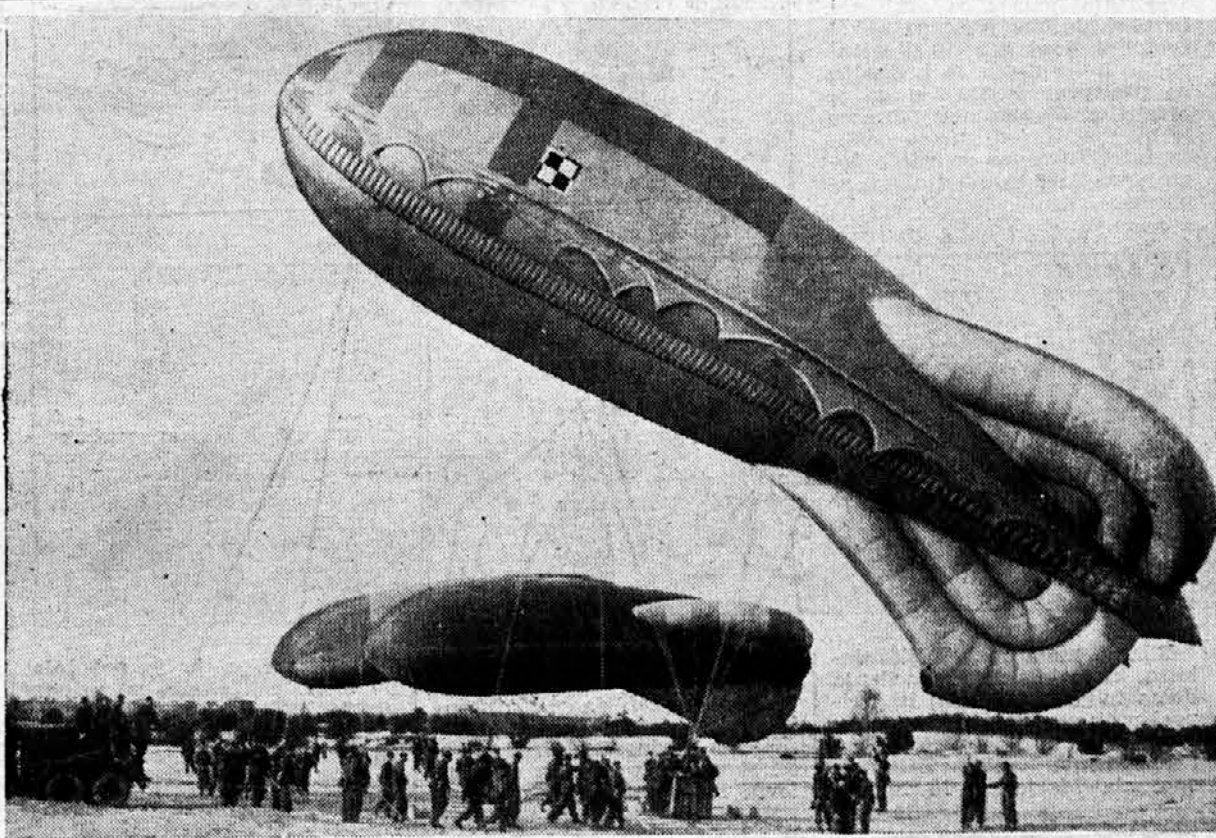
Nadaljevanje marnske bitke. Začetek bitke pri Grodku (6.-12. septembra), južnovzhodno od Lvova.

(Dalje prihodnjic.)

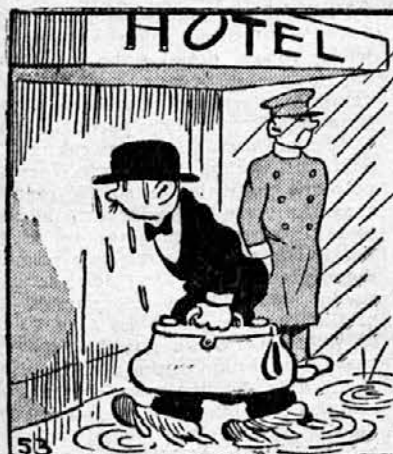

Izpolnjevanke

Počrni vsa polja, označena s piko, in si oglej nastalo sliko!

Poljska vojska je začela po angleškem vzorcu mejo obdajati z baloni, da bi jo obvarovala pred letalskimi napadi. Na sliki je nekaj takšnih balonov v bližini meje.

Gospod Subito...

...v hotelu

SSSR in tretji rajh

Napisal Henry O. Wolfe

(«Harper's Magazine», New York)

I

Strah pred možnim sodelovanjem med Nemčijo in Rusijo je prevelav vse evropske mednarodne konference zadnjih pet let. Politični voditelji malih držav, ki leže med tema dvema ogromnima državama, so se tega najbolj bali. Ta možnost je vrgla svojo senco tudi čez mize, za katerimi so državni Londona in Pariza reševali usodo starega sveta. Vsi narodi med Egejskim morjem na jugu in Arktičnim oceanom na severu in njih državniki so se bali te zveze med narodnimi socialisti in boljševiki. Te zveze so se enako bali tudi tisti politični voditelji, ki žive in delajo na bregovih Seine in Temze. Čeprav se o njej v javnosti redko govori, je vendar to vprašanje zelo pereče, ker se o njem na skrivaj misli. Zato tudi zelo vpliva na odločitve vseh vlad. V večini primerov je tudi poglaviti činitelj, ki vodi zunanjo politiko vseh držav.

Možnost, da bi se narodnosocialistična Nemčija in sovjetska Rusija združili proti svojim sedanjim zaveznikom, se bo zdelala večini Američanov kar fantastična. Mar sovjetska Rusija ne vidi v sedanjem rajhu največjega nasprotnika komunizma? Ali državniki rajha mar ne govorijo, da je sovjetska Rusija njihov sovražnik, ki se z njim ne bodo nikoli pobotali in ga morajo uničiti? Ali ni mar predsednik sovjetske vlade Molotov na kongresu zastopnikov vseh sovjetskih republik leta 1936. izjavil, da so voditelji narodnih socialistov »sodobni ljudožrci«? In ali ni leto dni nato na nürnberškem kongresu kancler Hitler rekel o voditeljih sovjetske Rusije, da so »tolpa kriminalnih tipov«? Ali Hitler, Rosenberg, Goebels in drugi narodno socialistični državniki niso napadali sovjetske unije in trdili o njej, da je sodobna Kartagina, ki jo je treba uničiti?

Res je narodnosocialistična propaganda trdila, da je Hitler človek, ki bo Evropo rešil nevarnosti azijskega boljševizma. Res je tudi to, da je rajh na čelu tistih držav, ki ne marajo sovjetov in ki so podpisale tako imenovani »pakt proti kominterni«. V okviru tega pakta so Nemčija, Italija, Madžarska, Japonska, Španija in Mandžurija sklenile zvezo, ki je naperjena proti sovjetski uniji. Narodnosocialistična in sovjetska politika sta se borili po vsej Evropi in je svet nazadnje že verjel, da je to bitka, ki bo trajala do poslednjega diha, bitka med dvema močnima diktatorjema in med dvema ideologijama, ki si nikoli ne moreta dati roko v spravo.

Toda zunanja ministrstva tistih držav, ki leže med Rusijo in Nemčijo in ki jim je dobra obveščenost o vsem, kar se dogaja med Berlinom in Moskvo, življenjsko vprašanje, mislijo, da ta bitka ne bo trajala do poslednjega diha. V Helsinkiju, Rigi, Varšavi, Bukarešti in drugih obmejnih prestolnicah se zelo boje, da je to obmetavanje s primki le prazno besedičenje in vojna s propagando samo navidezna. Finci, Poljaki, Romuni in drugi narodi, ki žive med tema dvema državama, so prepričani, da ni sovraštvo med narodnimi socialisti in boljševiki nič drugega kakor zgolj manevriranje, ki mu je namen samo to, da bi vsaka teh dveh držav dobila čim boljši položaj. Ti narodi mislijo, da to sovraštvo ne bo rodilo vojne, ampak da bo nasprotno ustvarilo trajno zvezo med obema državama. Ta zveza bo naperjena proti državicam ob njunih mejah in proti bogatim zahodnim kolonialnim imperijem.

Ta strah držav Srednje Evrope pred možnostjo nemško-ruske zveze je prešel že tudi na London in na Pariz in se globoko vkoreninil v Franciji in Veliki Britaniji. Zato je zunanja politika Orsajevskega nabrežja in Downing-Streeta pod velikim vplivom možnosti, da bi se utegnili rjavosrajčni Nemci in rdečesrajčni Rusi združiti proti drugim državam. S tem si tudi lahko razlagamo vedenje zapadnih demokracij, ki je bilo za Američane večkrat nerazumljivo. V nekaterih primerih je bil ta strah pred možnim nemško-ruskim sodelovanjem vzrok večje popustljivosti proti rajhu, v drugih primerih so pa zahodne države odločneje nastopile proti Berlinu. S tem se da približno pojasniti tudi neodločnost Londona in Pariza nasproti Moskvi. Na monakovski konferenci je bilo slehernno sodelovanje s sovjeti izključeno. Ko so pa potem v marcu izginili tudi poslednji ostanki češkoslovaške, sta začeli Anglija in Francija goreče dvoriti Kremlju. Francoska in angleška politika proti kominterni je docela nesmiselna, če prezmemo večni trepet pred nemško-ruskim sodelovanjem. Če ga pa upoštevamo, nam bo politična slika sedanje Evrope dosti jasnejša.

Splošni strah, da se Berlin in Moskva ne bi zvezala, pa ne temelji na prepričanju, da se narodni socialisti in boljševiki med seboj radi gledajo. Še zdaleč ne! Noben zunanji minister si ne more misliti, da vladajo kakšne simpatije med molčečim in skrivnostnim Staljinom in temperamentnim

Snežna kraljica

57

Potem sta nesla Karla in Marjetico najprej k Finki, kjer sta se v vroči izbi najprej po-

grela in okrepčala, potem pa izvedela, kako morata hoditi, da bosta prišla domov.

Potem sta prišla k Laponki, ki jima je sešila novo obleko in jima pripravila sani.

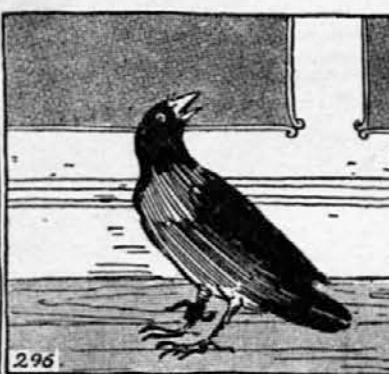
Severni jelen in mladič sta zdrvela in ju spremila do meje

dežele; tam je že poganjalo prvo zelenje. Marjetica in Karel

sta se poslovila od severnega jelena in Laponke.

58

»Pozdravljena!« so rekli vsi. In prve drobne ptice so začele žvrgoleti, gozd je že imel zelene popke in iz njega je priždelila na prelepem konju, ki ga je Marjetica že poznala (vprežen je bil v zlati voz) mlada deklica, s svetlikajočo se rdečo čepico na glavi in s pištolami za pasom.

Bila je mala razbojniška deklica, ki je bila že sita sedenja doma in je hotela zdaj iti najprej proti severu, pozneje pa, če ji tam ne bi bilo všeč, še na druge konce sveta. Takoj je spoznala Marjetico in Marje-

tica je spoznala njo; to je bilo veselje! »No, lepa reč, da se klatiš tako daleč po svetu!« je rekla malemu Karlu. »Radovedna sem, ali si vreden toliko, da te mora loviti na vseh koncih sveta.«

Marjetica pa jo je pobožala po licih in vprašala po princu in princesi.

»Ta dva sta odpotovala v tuje dežele!« je rekla razbojniška deklica. Toda Marjetica je hotela vedeti še druge reči.

»Kaj pa vran?« je vprašala mala Marjetica.

»Veš, vran je pa mrtev. Krotka ljubica je postala vdova in zdaj ima privezan okoli noge kos črne volne; strašno jadikuje, pa se mi zdi, da se le

hlini. Zdaj mi pa povej, kaj je bilo s teboj in kako si ga dobila.«

Marjetica in Karl sta ji vse povedala.

»In hop, hop, kar v galop, trip, trip,« je rekla razbojniška

deklica in prišla oba za roke. Obljubila jima je, da ju bo obiskala, če bo kdaj prišla skozi mesto, kjer prebivata, potem je pa odjezdila v daljni svet.

Dalje prihodnjič.

Hitlerjem. Nihče ne more verjeti, da bi ta dva čudaka kdaj utegnili skleniti prijateljstvo ali pa da bi mogla vsaj drug drugega trpeti. Njune psihološke lastnosti izključujejo medsebojno prijateljstvo. Nekaj je pa vendarle, da lahko skupno uredita. Oba sta pristala realne politike. Zato ne bo nihče izmed njiju dovolil, da bi njegova osebna čustva vplivala na zunanje politično razmerje, ki bi moglo biti zanj koristno. Čeprav napreduje sovjetska zunanja politika zelo počasi, se vendar pomika k svojemu cilju z isto zanesljivostjo kakor politika narodnih socialistov z njihovimi »nedeljskimi presenečenji« in »izvršenimi dejstvi«.

V resnici čutijo narodni socialisti in boljševiki isto potrebo po nemško-ruskem sodelovanju. Rusija in Nemčija se v gospodarskem oziru izpopolnjujeta. Ze Bismarck je govoril o tem, koliko koristi bi mogli imeti obe državi od dobrega medsebojnega razmerja. Zelo je verjetno, da bi bila šla zgodovina v čisto drugo smer, če bi bila leta 1917. namesto Avstro-Ogrske Rusija zaveznik Nemčije.

Če se državniški poveljni Nemčije niso takoj zavedeli potrebe po nemško-ruskem sodelovanju, se je pa te potrebe zavedel generalni štab rajha. Višji častniki so vedeli, kakšen pomen bi mogla imeti skupna nemško-ruska fronta proti zahodnim državam. Ze v začetku poveljne dobe so zahtevali voditelji reichswehra sodelovanje z rdečo vojsko proti antanti. Prepričani so bili, da je osvobodena Poljska skupen sovražnik Nemčije in Rusije. Poudarjali so dejstvo, da uživa komunistična Rusija prav tako malo priljubljenosti pri zahodnih državah kakor premagana Nemčija. Kajti prav tiste dni so Clemenceau in njegovi tovariši, ki so narekovali mirovno pogodbo, skušali postaviti nekakšno »zdravstveno ograjo« ob mejah mlade komunistične države. Čeprav se sliši skoraj kakor ironija, moramo vendar priznati, da so najbolj reakcionarni sloji v nemški vojski zahtevali sodelovanje s sovjetsko zvezo, ki je bila takrat izven zakona. Zastopniki socialistov so se zaman poskušali sporazumeti z zahodnimi državami. Pozneje, ko je postal Stresemann nemški zunanji minister, je nadaljeval politiko sodelovanja z zahodnimi demokracijami in omogočil lokarno pogodbo.

Voditelji weimarske republike so se skušali približati Franciji in Veliki Britaniji, ker so upali, da bodo tako ubili voljo do vojne in pripravili pot k stalnemu, miroljubnemu sodelovanju z državami zmagovalkami. Toda voditelji reichswehra so kuhali maščevanje nad očetimi versajski mirovne pogodbe in so hoteli ustvariti nemški imperij; zato so mislili, da bi imela Nemčija več koristi od zveze s sovjeti. Njihovo rusofilstvo je temeljilo na načelih realne politike. Prepričani so bili, da je industrijski Nemčiji potreben zaveznik, ki bi potreboval njene tovarniške izdelke in hkrati zalagal Nemčijo s surovinami. Pravili so, da je ogromna sovjetska zveza, ki ni imela svoje industrije, za Nemčijo odlično tržišče. Nemška tehnika in gospodarstvo bi se lahko okoristili z ruskim lesom, nafto, rudami in poljskimi pridelki. Ruska vojska, ki bi jo organizirali nemški častniki, bi bila lahko ena najboljših na svetu. Ali ne bi vse to pomagalo rajhu, da stre versajski »diktate« in postane gospodar vse Evrope?

Aprila 1922. so doživeli zavezniki prvo neprijetno presenečenje. Tega presenečenja nista mogla pozabiti ne Downing-Street ne Quai d'Orsay. Zastopniki vseh velesil so se zbrali na mednarodni gospodarski konferenci v Zenevi. Rusi in Nemci so bili pripušeni na to konferenco kot nekakšni siromašni sorodniki, ki jih vsi prezirajo. Toda ko so se predstavniki zahodnih velesil pogajali med seboj, so jim Nemci in Rusi pripravili presenečenje, ki je udarilo kakor bomba. V bližnjem kraju Rapallu so se sestali zastopniki Berlina in Moskve in podpisali medsebojno pogodbo. Nemčija je pravno priznala sovjetsko vlado; oboji zastopniki so sklenili dogovor o nenapadanju in črtali vse medsebojne predvojne dolgeve. Zavezniški državniški so se zgrozili; v njihovih očeh je pomenil ta dogovor »zvezo premagancev«. Posledice rapalskega dogovora so bile daljnosežne in so imele velik vpliv na nadaljnje zadržanje zaveznikov proti rajhu in proti sovjetom.

Voditelji reichswehra so uspešno sodelovali z voditelji rdeče vojske. Sovjetska vojska, dotlej slabo organizirana, je počasi postala pod vodstvom nemških inštruktorjev borbeno sila, ki je morala Evropo z njo računati. Nemški štabni častniki in inštruktorji so dobili pri svojem delu v rdeči armadi potrebne izkušnje, in so na ozemlju sovjetske zveze lahko ustvarili letalske šole in druge vojne ustanove, ki jih jim je bila versajski mirovna pogodba doma prepovedala. V tej dobi, ko so se sovjeti bali morebitnega napada kapitalističnega sveta in ko je v Evropi še veljala versajski pogodba, sta bila ruska in nemška vojska prepričani, da je njuno sodelovanje koristno za obe strani. Če bi bili imeli nemški in ruski vojaški strokovnjaki dovolj vpliva v svojih državah, bi bilo to sodelovanje nedvomno postalo trajno.

(Dalje prihodnjič)

9. nadaljevanje

»Da, prav imate, sir!« Pike je bil kar razburjen. »Toda kako je mogoče, da o tem niso govorili na sodišču? Saj sta preiskovalni sodnik in predsednik večkrat prav natančno izprašala Toma Harrigana.«

»Res je,« je prikimal Anthony. »In njegova izpovedba se ni spremenila niti za vejico, kolikorkrat so ga zaskrbeli. Zakaj? Takoj vam bom povedal. Ker je oče naučil Toma, kaj naj govori. Tom se je bal, toda oče je pameten mož in je bolje vedel, kaj naj Tom pove gospodom.«

S prikritim gnevom je Anthony nadaljeval: »Očeta naj hudič vzame! Zagovorniki se niso prav nič potrudili, da bi Toma malo zmedli z navzkrižnimi vprašanji. Kaj jim je mogla pomagati izpovedba prismojenega fanta! Saj je bilo vse tako jasno. Tom Harrigan je bil v gozdu. Tom Harrigan je našel oba moža. Tom Harrigan je najprej povedal očetu, potem pa še orožniku, kaj je videl. Orožnik je šel tja, našel Blackatterja in Bronsona. Vse je bilo v najlepšem redu. Človek bi...«

Sredi stavka se je ustavil. Lucija je zdajci planila kvisku in vzkliknila vsa blede od razburjenja:

»Ali ni morda... ali ni morda... Ne, to je pač nemogoče... In vendar: ta Harrigan je blazen. Ali ni mogoče on...«

»Ne, otrok,« je mirno odvrnil Anthony. »Ne, tudi jaz sem se igral s to mislijo, toda samo pet minut. Ti ga nisi videla, draga. Jaz sem ga videl. Na svoj način je duševno zdrav, kakor je majhen otrok duševno zdrav. Ne, tu se je zgodil dobro premišljen umor in Tom Harrigan ni morilec.«

»Kaj pa, če je bil orodje v zločinu?« mu je hitro segel Dyson v besedo.

Anthony je odkimal.

»Ne, za fanta bi dal roko v ogenj. Edino, kar je tu sumljivo, je njegov oče. Toda tudi ta ni slabo mislil... In vendar je napravil škodo, ki je ni mogoče več popraviti.«

Lucija je vzkliknila s komaj pri-
dušenim glasom:

»Ali se ne da prav nič več napraviti? Če je kdo utajil dokaze in bi mi to lahko dokazali... ali ne bi bilo to dovolj, da... Ali ne bi morali potem...« Njeni pogledi so vprašujoče obviseli na Anthonyju.

Ta je pa ni mogel potolažiti. »Ne, Lucija, tudi če bi lahko to dokazali, nam ne bi nič pomagalo. Slabo-umen fant je zagledal svetlo luč v gozdu in šele potem našel oba moža. Ali bi to omajalo obtožbo? V naših očeh že, ker vemo to, česar druga stran ne ve: da je Bronson nedolžen. Le za trenutek se poskusi živeti v položaj državnega pravdnika, in videla boš, da se s tem ne bi dalo prav nič doseči. Za nas je ta okoliščina važna, toda to še ne pomeni, da je naša naloga končana. Še dolgo ne. Samo nekaj lahko storimo: da se bolj zanimamo za ljudi, ki imajo avto. Zdaj dobro vemo, da je X. imel avto.«

»Razen tega ima tudi pajdaša, ki je opravil najhujše nameste njeja,« mu je segel Flood v besedo. »In ta pajdaš bi bil na primer...«

»Dollboys,« je končal Dyson stavek svojega tovariša.

Anthony je prikimal.

»Čisto prav. Tega Dollboysa ne smemo več izpustiti izpred oči, toda to ni dovolj. V normalnih razmerah lahko poskusimo svojo pot, in če ta ne drži do konca, gremo na drugo. Tega pa zdaj ne utegnemo. Po vseh poteh hkrati moramo hoditi.« Pogledal je na uro. »Moja žena in jaz bova nocoj pri tukajšnjih, boljših ljudeh v gostéh. Dyson in Flood bosta še dalje zasledovala Dollboysa. Tudi vi, Pike, boste poskusili storiti kaj koristnega, kakor pač mislite, da bo najboljše. Vsi se bomo dobili spet tu, ob...«

Vprašujoče je pogledal Lucijo. Dejala mu je:

»Najpozneje o pol dveh se bova, mislim, že vrnila.«

»Torej ob dveh zjutraj v tejle sobi.«

Dyson je počasi vstal. »Kaj mislite, Gethryn, ali ne bi bilo bolje, če bi Flood in jaz spala v drugi gostilni, kolikor je pač mogoče o spanju govoriti? Drugače bo Dollboys kmalu vedel, da sva zmenjena.«

»Ne, draga prijateljica, kar mirno ostanita tu. Naš namen je, da Dollboysa prestrašimo. Čim več ljudi ga bo lovilo, tem bolj se bo bal. Torej: vidimo se spet ob dveh zjutraj v tejle sobi!«

4. poglavje

PETEK ZVEČER

1.

Hiša polkovnika Brownlougha, drugače tako mračna, se je ta večer kopala v luči, godbi in smehu lepih žensk.

Velika veža in hodniki, vse je bilo okrašeno s cvetjem in okrasnim grmovjem; mnogoštevilni naslanjači in zofe v tihih kotičkih so vabili goste k počitku po naporu nem plesu. Ob vsej dolgi steni

NA PRAGU SMRTI

K R I M I N A L N I R O M A N
ANGLEŠKI NAPISAL PH. MACDONALD

knjižnice je stala belo pogrnjena miza s kuharskimi dobrotami, za njo in poleg nje so pa stale cele gore steklenic in čakale, da jih bodo gostje izpraznili.

Vsa hiša, ob navadnih dneh tako tiha, da je kihanje donelo v njej kakor glas trobente, je nocoj drhtela v pisani zmedli stoterih glasov, ki jih je celo plesna godba komaj preglasila.

Anthonyjev močni, nizki športni avto, ki je kar drgetal od zadržane moči, je švignil skozi vrata parka in obilil travo in drevje z žarko, svetlo lučjo. Anthony je ustavil avto pod stopniščem in pomnožil dolgo vrsto čakajočih avtomobilov še za svojega.

Izključil je motor in žaromet in hotel pomagati svoji ženi, da bi stopila iz avta. Lucija je pa še zmerom mirno sedela.

»Pojdi, otrok! Vrziva se v valove zabave!«

»To so prve besede, ki si jih izpregovoril, odkar sva se odpeljala iz gostilne,« je pripomnila Lucija in se nasmehnila. In prevozila sva najmanj tucat milj. Čudno je to pri tebi. Njen glas je postal resnejši. »O čem si pa premišljal? Povej mi!«

»Ne morem. To je že tako pri nas, velikih detektivih. Mislimo, pa ne govorimo. Pravijo, da zato, ker nečemo prepoznati izdati svojih skrivnosti strmečemu svetu. V resnici pa zato, ker sami ne vemo, kaj smo prav za prav premišljali.«

V temi je začutil Lucijine mehke prste, ki so se z nežnim pritiskom oklenili njegove roke. »Povej!« je ponovila.

Smehljaj se je, toda njegov glas je zvenel zaskrbljeno in negotovo. Če že hočeš vedeti — vzrok iščem. Ne površnega vzroka izsiljevanja, ampak to, kar se za njim skriva. Povej mi nekaj, kar bi moglo — naj bo še tako malo verjetno — vezati Bronsona z Blackatterjem in oba — slišiš, oba! — z X. Povej mi to! Ne moreš? Tudi jaz ne... Tako, in zdaj glej, da hitro zlezeš iz avta!«

Komaj sta stopila v vežo, že je gospodar odrinil nekega služabnika, ki je hitel proti njima, in ju sam sprejel.

»Lepo sta storila, da sta prišla!« Iz polkovnika Brownlougha so kar vrela pozdravne besede. »Tako sem vesel, res, strašno sem vesel! To je torej vaš mož, Lucija! Veseli me, da sem vas naposled spoznal, Gethryn. Res. Dosti sem že slišal o vas. Zelo dosti. Kdo pa ni slišal? Vašo ljubko ženo sem poznal že takrat, ko je bila še tako majhna. Kaj ne, dete? Da. Tako majhna...«

Še zmerom je obsipaval Anthonyja s svojim ljubeznivim govorjenjem, med tem je pa posrežnik odvedel Lucijo h garderobi. Brownlough je bil krepak mož med petdesetimi in šestdesetimi leti, nenavadno gibčen in živ.

Govoril je in govoril v Anthonyja, ko ga je vodil od garderobe v vežo in iz veže v knjižnico. Pokazal je dolgo mizo, obloženo z dobrotami, kjer se je že nabralo nekaj lačnih gostov. »Morda kozarec vina? Ali pa kaj drugega?«

Anthony se je odločil za borjoka. Izkazalo se je, da je bilo vino imenitno. Z enim ušesom je poslušal gostiteljeve besede, hkrati je pa skrivaj opazoval zbrane goste. Vse je bilo tako, kakor je pričakoval. Razpoloženje kakor na lovskem plesu. Samo vojakov se mu

je zdelo mnogo. Skoraj polovica gospodov v fraku ni mogla zatajiti častnikov.

»...glejte, tako je bilo!« je gospodar končal stavek. »Komaj sem stopil v salon Betty Marstonove, že sem opazil vašo ženo. In tako se je zgodilo, da vas lahko nocoj pozdravim pri svojem skromnem praznovanju...« In trenutek je obstal in potem nadaljeval z zaupnim šepetom:

»Zaradi lova niste prišli sem, kaj? Preveč dela imate, kaj? Res je lepo, da ste se zavzeli za to reč. Njegov glas je postal še tišji. »Mene to prav za prav nič ne briga, Gethryn, in upam, da mi ne boste zamerili... Samo prijateljska opomba je, saj me razumete... Toda vaša očarljiva žena... torej, zdi se mi, da je morda govorila nekoliko več, kakor bi pa moglo biti vam ljubilo. S tem hočem reči, da ve že pol grofije, kaj vas je pripeljalo k nam...«

Anthony se je polkovniku prijateljsko nasmehnil.

»Hvala lepa. Da, da, ženske pač ne morejo molčati! Sicer pa vi moški tudi ne. Toda v tem primeru mi je kar prav, da se je to zgodilo. Čim več se bo govorilo o mojem namenu, tem bolje bo.« Počasi se je njegov glas dvignil, tako da so ga lahko slišali vsi tisti, ki so stali okoli njega, če bi bili le hoteli.«

Privatna dvorazredna
trgovska šola

(s pravico javnosti)

Zbornice 101 Ljubljana, Trgovski
dom, Gregorčičeva 27 (poleg banke palače)

Zavod je pod nadzorstvom ministrstva za trgovino in industrijo ter kraljevske banke uprave — in pod pokroviteljstvom najvišje gospodarske korporacije dravske banovine: Zbornice za trgovino, obrt in industrijo

Vpisovanje v I. razred vsak dan od 10.—12. ure.

Čisto prav mi je, če izvedo vsi, kaj bi rad. Čim več ljudi izve, da sem sklenil rešiti Bronsona, ker mislim, da je nedolžen, tem ljubše mi je. Tembolj verjetno je tudi, da se mi bo posrečilo to dokazati. Če Bronson ni krivec, mora biti nekdo drug. Čim bolj se ta nekdo prestraši, tem prej se bo izdal.«

Anthony se je delal, kakor bi bil šele zdaj opazil, da mu je hotel polkovnik Brownlough s svojimi kretnjami povedati, da so ljudje postali že pozorni na njegove besede. Oprostil se je in dodal: »Dolgočasim vas s svojim govorjenjem, dragi polkovnik,« in potem je začel govoriti o drugih rečeh.

Toda s tem gospodar menda ni bil zadovoljen. »Prav nič me ne dolgočasite. Nasprotno. Zelo me zanima, Gethryn.« Stopil je čisto k Anthonyju in mu šepnil na uho: »To je samo zaradi gospoda, ki je pravkar prišel, Ravenscourt. Orožniški poveljnik. Zelo ponosen je na svoje delo pri Bronsonovi zadevi. Ne bi ga rad užalil. Zelo trmast je. Misli, da ima zmerom prav. Drugače je pa imeniten dečko. V vojni se je vražje postavil in je dobil celo Viktorijin križ. Saj me ne boste dolžili nevljudnosti?«

Anthony je odkimal. »Nikakor ne. Sam sem kriv. Dosti preveč govo-

rim. Sicer vas pa čisto razumem.« Ošinil je orožniškega poveljnika z merečim pogledom. Možak bi mu lahko dosti pomagal. Če je pa takšen trdoglavec, kakor pravi Brownlough, bo samo izgubljal čas, če ga bo šel prosiť pomoči. Morda pa Brownlough moža ni prav presodil...«

Do tod je prišel v svojem premišljanju, ko ga je polkovnik Brownlough s kopico opravičil zapustil — »samo za trenutek, Gethryn.«

Anthonyjev pogled je šel za njim; videl je, kako si je Brownlough hlastno popravil samoveznico in telovnik, navil brčice in potem zavil naravnost proti svojemu cilju. Ta cilj je bila živoredeča zavita ženska, obdana od vseh strani z moškimi, kakor otok z morjem. Visoka ženska, ki je morala s svojim obrazom in telesom, z obleko in s pretkano skopostjo izbranim okrasjem primamiti vse poglede, kjer koli se je pokazala.

Anthony si je dal iznova napolniti kozarec in se je umaknil v skrit kotiček, da bi od onod opazoval ljudi. Zdaj je tudi lahko natančneje videl obraz žene v rdečem. Prav za prav ta obraz ni bil lep, toda v njem je bilo nekaj, kar na moške dosti bolj učinkuje kakor sama lepota. Proučeval je ta obraz, poln nekakšne žive napeitosti. Zdelo se je, da se barva podolgastih oči neprestano spreminja. Obraz je bil brez ličila in blede, le napeete ustnice so bile škrlatno rdeče pobarvane.

Anthony je bil še zmerom zatopljen v ta slepeči pogled, ko se je neka roka dotaknila njegove rame in je zasiljal mehki, globoki glas svoje žene.

»Torej tudi ti!« je dobre volje rekla Lucija. »Priznati moram, ta ženska zna učinkovati na ljudi.«

Anthony se je smehljaj. »Moje zanimanje je samo poklicno. Ali mar veš, kdo ali kaj je ona?«

Lucija je govorila tiše. »Carter-Fawcett se piše. Moža ima, pa se ga le redko posluhuje. Pravijo, da je ves denar, kar sta ga prepuštila Rockefeller in Ford drugim ljudem, njen. Tu blizu ima posestvo, na škotskem nekaj gradov, v Rimu palačo, v Londonu stanovanje, potem še jahto, dirkalne konje...«

Anthony ji je segel v besedo. »Čakaj, že vem. Pri dirkalnih konjih sem se spomnil. Torej je žena tega Carter-Fawcetta. Tako, tako!« »Kaj misliš o tem, tako, tako?« Lucija je z napeto pozornostjo pogledala svojega moža. Toda on je skomignil z rameni. »Sam ne vem, otrok. Daj, popij kozarec vina!« Stopil je proti mizi. Ko se je spet obrnil k njej, se je Lucija že pogovarjala z gospodarjem, mladim lepim dekletom in mladim možem, ki je bil nedvomno častnik v civilu.

Anthony je moral prevzeti dolžnost, da se posveti mladi dami, mladi častnik si je pa šel v nezasišeno sredo, da je smel plesati z Lucijo. Dekle je občudujoče reklo:

»Kako očarljiva je vaša žena, polkovnik Gethryn!«

»Takšne besede kot spodoben zakonec zmerom rad slišim. Ali bi zdaj malo zaplesala?«

»Prosim.« Njen glas je bil tako prikupen kakor ona sama. Sinje oči so z neprikrito zadovoljnostjo objemale Gethrynovo vitko, mišičasto postavo. Otrla sta si pot skozi kopico ljudi. Dekle se je neprestano smehljalo. Menda je tu poznalo vse ljudi. Anthonyja je ta ugotovitev navdala z novim upanjem.

KOLESA
damska in moška, najnovejši letošnji modeli v največji izbiri naproday po neverjetno nizkih cenah.

NOVA TRGOVINA
TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 36
nasproti Gospodarske zveze

»Ne zamerite mi, draga gospodična, toda vaše ime sem...«

Nasmejala se je. »Prav nič čudno se mi ne zdi! Brocklebankova. Če izgovori to ime polkovnik Brownlough, zveni po kitajsko.«

Medtem sta prišla v obednico, ki so jo bili spremenili v okusno okrašeno plesno dvorano. Tričlanska godba je igrala najnovejši fox. Anthony se je pognal s svojo novo znanko med plesalce. Dvakrat sta plesala okoli velike dvorane, ne da bi bila spregovorila besedo. In prav tedaj, ko je hotel Anthony oprezno načeti pogovor, je rekla:

»Vi morati pa precej plesati, polkovnik Gethryn. Prav za prav čudno...«

Anthony se je potrudil, da bi za trenutek pogledal obraz svoje male plesalke, pa ni videl ničesar drugega kakor zlatorumen slap las in košček belega čela. »Zelo redko plesem. Zakaj se vam zdi to čudno?«

»Kajne, slabo sem vzgojena?« je začela gospodična Brocklebankova obtoževati samo sebe.

»Če je to res, znate dobro prikriti,« jo je zavrnil Anthony in s spretno zamenjavo koraka preprečil, da se nista zadela v gospo Fawcettovo in njenega plesalca. Za trenutek je njegov pogled ušel za visoko ženo v rdeči obleki.

»Ali jo poznate?« Ljubki obraz njegove plesalke se je za trenutek pokazal, ko je zdaj pogledala kvisku k njemu s komaj prikrito radovednostjo.

»Ni me še doletela ta čast... Toda povejte mi, zakaj naj bi bilo čudno, če dosti plesam?«

Obraz gospodične Brocklebankove je iznova izginil.

»O... samo zato... saj ne bi bilo... mislim, da ne bi bilo...«

»Zdaj pa že vem,« se je namuznil Anthony.

Dekle se je moralo nenadno nasmejati. Potem je pa zažuborelo iz nje:

»Hotela sem samo reči, da se mi plesna dvorana ne zdi primerno prizorišče za polkovnika Gethryna, ki odkriva same strašne zločine. Najbrže mislite, da sem neumna gos, toda vedeti morate, da se šteje vsa naša družina — oče, moj brat, Bobbie in jaz — med vaše najbolj vnete občudovalce, odkar smo brali kako ste razkrinkali Hooda. Ko je polkovnik Brownlough očetu povedal, da pridete nocoj k njemu, sem bila kar prismojena od same vznemirjenosti. Nisem dala Brownloughu miru, dokler me ni vam predstavil... O, škoda! Godba je nehala igrati. Ploskajte, prosim vas!«

Anthony in večina drugih plesalcev je zaploskala, da bi spodbudila godbo. S kislosladkim nasmehom so se začeli trije igralci posvetovati o naslednjem plesu. Iznenada je Anthony ujel skozi kopico glasov naslednje besede:

»To je torej ta človek? Vse kaže, da je precej odvrten možak.«

VSAK TEDEN DRUGA

Kožo Vam varujem jaz!

Pekoči sončni žarki pač lahko sijejo na Vašo kožo, toda ne smejo ji škodovati. Zato uporabljajte mene! Vaša koža bo namreč tedaj čudovito lepo rjava in že s devali pravega športnika in zdravega človeka, kar si vedno tako želite.

Vaša usoda brezplačno!

Ta veliki dobrotnik človeštva, popularni, znani strokovnjak v področju astroloških nauk, brezplačno in karakteristično prerokuje vašo usodo. Njegove izjave bude veliko in splošno senzacijo po vsem kulturnem svetu.

Pomagal vam bo, srečni boste, zaupajte mu, da vam bo prerokoval važne okoliščine, ki bodo spremenile smer vašega življenja in vam pomagale do dobitka in vsakega zaželenega uspeha, našel in očrtal vam bo vse glavne smerice vaše bodoče življenjske poti.

Ker pozna borbo in težnje človeštva v današnji dobi, se je odločil, da bo ljudem vseh slojev omogočil s pomočjo te znamenite znanosti, ki preko nje dobiva človeštvo veliko upanje za srečno življenje in vsakomur bratsko pomagal in mu pokazal pravo in nepogrešljivo pot, ki je treba po njej hoditi in tako bo vsakdo našel pravo srečo in blagostanje. Kajti večina ljudi in poedinci so silno neodporni za udarce težke in krute usode. Da bi se pa vsakomur razjasnila pot, mu je potrebna pomoč, pot in smer in tako se bo duševno in telesno okrepil in dosegel vse svoje želje, ker vsi ljudje na tem svetu zaslužijo, da v času svojega tostranskega življenja dosežejo uspehe in veselje. Če ste premožni, revni, bolni, izčrpani ali v ljubezni nesrečni, če ste preživeli življenjske težave, razne izgube, ali ste duševno klonili, imate vendarle vsi svoje duševne napake in boste samo po tej poti dosegli svoje velike cilje.

Vsakemu bo prerokoval: uspeh in srečo v bodočnosti, preteklosti, sedanjosti, karijeri, službi, znanosti, politiki, bogastvu, ljubezni, zakonu, loteriji, potovanju, dedovanju, zdravju, doti, sodnih sporih, špekulacijah, nenadnih dobitkih, vsakemu bo dal strokovnjaški pismeni nasvet, ki mu bo koristil vse življenje; odgovoril bo tudi na vsa tajna zanimiva vprašanja, ki mu jih morete zaupati brez slehernega oklevanja.

Razlaga vaše značajne poteze, odkriva skrivnosti vaših velikih prijateljev in sovražnikov, napoveduje razne nevarnosti, nesrečne slučaje in podobno.

Horoskop pošilja vsakomur kar najbolj diskretno.

Mnogoštevilne izjave hvalečnosti prihajajo vsak dan iz vseh krajev sveta, kar dokazuje izredno zaupljivost in točno prerokovanje. Temu slavnemu astrologu so izjavile svoje priznanje največje osebnosti, veliki znanstveniki, književniki, umetniki, filozofi, veliki politiki in zmagovalci na vseh vojaških in diplomatskih področjih.

Znamenita pisarna »Radosavljevič« je ena najbolj razvitih, najbolj znanih, največjih in najpopularnejših na vsem svetu. Pridobila si je veliko zaupanje v vseh slojih naroda, v vseh krajih sveta. Vsi največji listi v Evropi so priobčili življenjepis tega astrologa in je res ta astrolog današnjega modernega časa v pravem smislu vzbudil in razburkal milijone duš na vsem svetu, ker je zares pomagal narodom obeh polov, narodom vseh slojev. Vse človeštvo pozna njegova dela, ki se je v njih stavil na razpolago službi naroda, hoteč vsakemu pomagati, da postane zmagovalac na raznih popriščih, da občuti vsakdo veliko in pravo veselje v življenju, saj je velikim in malim ljudem »astrologijac« v vseh vekovih pomagala, jih osrečevala in imela velike zasluge za srečo človeštva. Vsi, rojeni med 1857. in 1931. letom, naj pišejo po horoskop na Radosavljevičev naslov, ravnati se morajo pa točno po priloženih navodilih.

Pošljite tudi vi natančen in čitljiv lastnoročno spisan naslov, označite svoj spol, dan, mesec in leto rojstva, 10 dinarjev, v denarju po položnici ali 15 dinarjev v znamkah za stroške, klienti iz tujine pa 20 din v gotovini.

Naslov: Astrološki biro Radosavljevič, poštni predal št. 1, Sopot, Dunavska banovina, Jugoslavija.

Nadaljevanje kronike z 2. in 3. strani

Novo ilirsko grobišče so odkrili v Kranju pri izkopavanju cestišča pod Prešernovo kavarno. Grobišče je zgrajeno iz kamena. Njegova največja posebnost je izredno velika žara. Nova najdba potrjuje domnevo, da je bila v 7. stoletju pred Kristusom v Kranju velika ilirska naselbina, ki se je razprostirala po vsej gornji kokriški terasi od današnjega mostu do kranjske ravani in Krone.

Zlati jubilej gasilskega društva so praznovali pretekli teden v Dovjem na Gorenjskem. Gasilsko društvo so v Dovjem ustanovili že leta 1889. Peščica navdušenih članov je začela orati ledino. Počasi so se pa dovški gasilci dvignili; zgradili so si lasten dom in si nabavili motorno brizgalno. Dovška gasilska četa si je v petdesetih letih s svojim človekoljubnim delom pridobila veliko zaslug. Zato ji k njenemu zlatemu jubileju iskreno čestitamo!

Največje avtomobilsko in motociklistično dirke na Balkanu bodo 3. septembra v Beogradu okrog Kalemegdana. Tekmovali bodo najboljši evropski dirkači. Na dirke se v Beogradu že pripravljajo in temeljito popravljajo ceste in ulice okrog Kalemegdana. Dirke sta organizirala beograjska »Politik« in Avtoklub. Pokroviteljstvo nad dirkami je prevzel Nj. Vel. kralj Peter II., ki je tudi sam navdušen avtomobilist.

Železniško progo Karlovac-Bihac bodo začeli graditi v najkrajšem času. Z delom bodo pričeli v Krnjaku, kjer bo ekspozičura OUZD in pisarna sekcije za gradnjo nove železnice. Pri zasnovi prve lopate bodo navzočni namestnik prometnega ministra Kulenović in ravnatelj glavnega železniškega ravnanstva inž. Nikola Gjurić iz Beograda.

Častno zastavo je darovalo mesto Zagreb torpedovki, ki nosi njegovo ime. Slovesnost se je vršila v Splitu. Zastavo je izročil ladjar predsednik zagrebške mestne občine dr. Teodor Pečarič.

Volk je ugnala pogumna kmetica Marica Starčičeva iz vasi Basta v Makarskem Primorju. Ko je pred volkom branila svojo živino, se je volk zagnal vanjo in ji raztrgal vso obleko. Kmetica se ga je pa tako pogumno otela, da ni prav nič ranjena. Na pomoč so ji prihiteli kmetje; teh se je volk prestrašil in zbežal.

Šivanke je požrla kaznenka Uršula Salamonova iz Petrinje. Ker jo je sodišče zaradi številnih tatvin obsodilo na dve leti ječe, si je hotela na tako nenavaden način končati življenje. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer jo bodo operirali, če šivank ne bo iz nje po naravni poti.

Velik požar je uničil viničarijo Angeline Cankove iz vasi Lelovanča pri Sisku. Ker je bila viničarija moderno urejena in je vse pogorelo, znaša škoda okrog 400.000 dinarjev. Lastnici so sporočili novico o požaru na otok Hvar, kjer ima svoj hotel. Z zavarovalnico je krito le 150.000 dinarjev škode.

Radio Ljubljana od 31. VIII. do 6. IX. 1939.

CETRTEK, 31. avg.: 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Koncert slovanske glasbe 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.10: Slovensčina za Slovence 20.30: Dvospevi 21.15: Reprodukcijski koncert 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

PETEK, 1. sept.: 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Slovenska glasba 14.00: Napovedi 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Kotiček SPD 19.40: Nac. ura 20.00: Dva speva iz opere Madame Butterfly (Zlata Gjurgjenac) 20.10: Ženska ura 20.30: Kvartet mandolin 21.15: Radijski orkester 22.00: Napovedi, poročila 22.30: Angleske plošče. Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 2. sept.: 10.00: Prenos otvoritve ljubljanskega velesejma nato koncert vojaške godbe 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 17.00: Otroška ura 17.50: Pregled sporeda 18.00: Radijski orkester 18.40: Pogovori s poslušalci 19.00: Napovedi in poročila 19.40: Nac. ura 20.00: O znanosti politiki 20.30: Vesel živalski krog 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Radijski orkester. Konec ob 23. uri.

Mati je
mislila, da
je Aničina
obleka
bela

... dokler je ni primerjala z Bertino Radion belo obleko!

Da li tudi drugi ljudje vidijo ta razloček? To bi bilo zelo neprijetno! Saj se vendar tudi ona ni bala truda pri pranju. Ne, uspeh pranja je odvisen od pralnega sredstva. Če perete z Radionom bo Vaše perilo brezhibno in bleščeče čisto, ker Radion odstrani vso nesnago. Pri kuhanju v učinkoviti pa vendar blagi raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi tkanino in odpravi temeljito tudi zadnjo sled nesnage. Perilo bo popolnoma in brez primere belo -- Radion belo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

NEDELJA, 3. sept.: 8.00: Ruski sekstet 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Citraški dueti 10.00: Prenos tabora bojevnikov z Brezij 11.30: Koncert radijskega orkestra 13.00: Napovedi 13.20: Kvartet 17.00: Kmet. ura 17.30: Orglice in harmonika 19.00: Napovedi, poročila 19.40: Nac. ura 20.00: Plošče 20.30: Koncert 22.00: Napovedi in poročila 22.15: Prenos lahke glasbe z velesejma. Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 4. sept.: 12.00: Duet narodnih pesmi 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 18.00: Zdravstvena ura 18.20: Veliki simfonični orkester 18.40: Mesečni slovesni pregled 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Zanimivosti 19.40: Nac. ura 20.00: Lahka glasba 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Cimermanov kvartet. Konec ob 23. uri.

TOREK, 5. sept.: 12.00: Operetni napravi 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 18.00: Dvospevi 18.40: Organizacijsko prosvetno in kulturno delo pri nas 19.00: Napovedi in poročila 19.30: Deset minut zabave 19.40: Nac. ura 20.00: Citraški trio »Vesnac« 20.15: Koncert radijskega orkestra 22.00: Prenos lahke glasbe z velesejma. Konec ob 23. uri.

SREDA, 6. sept.: 11.00: Šolska proslava 12.00: Orkestralni koncert 12.45: Poročila 13.00: Sramel »Štirje fantje« 18.00: Mladinska ura 18.20: Reprodukcijski koncert godbe kraljeve garde

18.40: Šola v službi narodne vzgoje 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Poročila o naših izseljenih 19.40: Nac. ura 20.00: Koncert pevskega zbora »Ljubljanski Zvon« 21.00: Prenos iz Beograda 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Plošče. Konec ob 23. uri.

Udeleženci velesejma
posetite
gostilno

„RAŽEM“ na Žabjaku

kjer boste z izbranimi
vin in odlično hrano
popolnoma zadovoljni

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA, sedaj Štritarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu

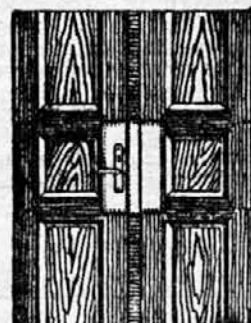
Vsakovrstna očala, daljnogledi, topometri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika! Ceniki brezplačno!

Obleke, perilo, vetrni suknjiči, dežni plašči, trenčkoti in vsa praktična oblačila, nudi v največji izbiri, najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Plačajte naročnino!

Celuloidne ščite za vrata

dobavlja po vsaki meri in barvi trdka

FRANJO ZRNEC, steklarstvo
LJUBLJANA, Kopitarjeva 1